

17/2012 Sb.**Zákon**

ze dne 8. prosince 2011

O Celní správě České republiky

Vyhlášeno dne 17. ledna 2012, datum poslední novelizace 1. července 2025

Parlament se usnesl na tomto zákoně České republiky:

ČÁST PRVNÍ**Celní správa české republiky****HLAVA I****Obecná ustanovení****§ 1****Orgány Celní správy České republiky**

(1) Celní správa České republiky (dále jen „celní správa“) je soustavou správních orgánů a ozbrojeným bezpečnostním sborem.

(2) Jako orgány celní správy se zřizují Generální ředitelství cel a celní úřady, které jsou správními úřady a organizačními složkami státu.

(3) Generální ředitelství cel je podřízeno Ministerstvu financí (dále jen „ministerstvo“). Celní úřady jsou podřízeny Generálnímu ředitelství cel.

(4) Generální ředitelství cel je účetní jednotkou. Celní úřady nejsou účetními jednotkami a pro účely hospodaření s majetkem státu, účetnictví a pracovněprávních vztahů mají postavení vnitřních organizačních jednotek Generálního ředitelství cel.

(5) Příjmy a výdaje Generálního ředitelství cel jsou součástí rozpočtové kapitoly ministerstva.

HLAVA II**Generální ředitelství cel****§ 2**

Územní působnost a sídlo

- (1) Generální ředitelství cel vykonává působnost pro celé území České republiky.
- (2) Sídlem Generálního ředitelství cel je hlavní město Praha.

§ 3

Generální ředitel

- (1) Generální ředitelství cel řídí generální ředitel. Generálního ředitele zastupuje zástupce generálního ředitele.
- (2) Ministr financí (dále jen „ministr“) jmenuje a odvolává
 - a) generálního ředitele,
 - b) vedoucího útvaru interního auditu Generálního ředitelství cel.
- (3) Generálním ředitelem a jeho zástupcem může být pouze celník.
- (4) Generální ředitel schvaluje organizační řád celní správy.

§ 4

Věcná působnost

- (1) Generální ředitelství cel
 - a) vykonává působnost správního orgánu nejbližší nadřízeného celním úřadům,
 - b) převádí cla podle přímo použitelného předpisu Evropské unie ¹⁾,
 - c) stanovuje, ve kterých věcech v oboru působnosti orgánů celní správy jde o případy celostátního nebo mezinárodního významu,
 - d) je orgánem celní správy, který má ve věcech vymezených trestním řádem postavení policejního orgánu (dále jen „pověřený celní orgán“),
 - e) plní funkci centrální analytické jednotky pro účely analýzy rizik.
- (2) Generální ředitelství cel se podílí na
 - a) přípravě návrhů právních předpisů,
 - b) zabezpečování analytických a koncepčních úkolů,
 - c) zajišťování úkolů souvisejících se sjednáváním mezinárodních smluv, s rozvojem mezistátních styků a mezinárodní spolupráce, jakož i úkolů, které vyplývají pro Českou republiku z mezinárodních smluv a z členství v

mezinárodních organizacích.

(3) Generální ředitelství cel v oblasti mezinárodní spolupráce

a) plní funkci

1. národní koordinační jednotky pro vzájemnou pomoc a spolupráci s orgány jiných států a mezinárodními organizacemi v oblasti svých působností,
2. ústředního kontaktního orgánu odpovědného za spolupráci v oblasti spotřebních daní²⁾,
3. ústředního úřadu zajišťujícího výměnu informací mezi členskými státy Evropské unie (dále jen „členský stát“) navzájem a mezi členskými státy a Evropskou komisí v řízení o vydání jednotného povolení nebo integrovaného povolení,
4. orgánu odpovědného podle mezinárodní smlouvy, která je součástí právního řádu (dále jen „mezinárodní smlouva“), za doručování písemnosti nebo oznamování rozhodnutí celních orgánů jiných států,
5. ústředního kontaktního orgánu, dílčího kontaktního orgánu nebo kontaktního útvaru při vymáhání některých finančních pohledávek, a to z pověření ministerstva,
6. kontaktního orgánu při provádění mezinárodní spolupráce při správě daní, a to z pověření ministerstva,

b) provádí dohled nad

1. osobami, o kterých existuje důvodné podezření, že porušily právní předpisy státu, který je druhou smluvní stranou mezinárodní smlouvy (dále jen „druhá smluvní strana“),
2. dopravními prostředky a kontejnery, o kterých existuje důvodné podezření, že byly, jsou nebo mohou být použity v rozporu s právními předpisy druhé smluvní strany,
3. pohybem zboží, o kterém je známo, že by mohlo způsobit podstatné porušení právních předpisů druhé smluvní strany,
4. místem, o kterém je známo, že je spojeno s porušováním právních předpisů druhé smluvní strany,

c) přijímá po dohodě s celními orgány jiných států nezbytná opatření umožňující, aby se s vědomím a pod kontrolou orgánů celní správy nezákonné nebo podezřelé dodávky obsahující nebezpečné látky a věci dostaly na místo určení v neporušené formě nebo úplně nebo částečně zaměněné.

(4) Generální ředitelství cel v oblasti evidence a statistiky

a) je správcem centrálního informačního systému orgánů celní správy,

b) vede centrální evidenci o kontrolovaném zboží a další evidence a registry nezbytné pro výkon působnosti orgánů celní správy,

c) odpovídá za řádné fungování celního informačního systému v České republice a přijímá opatření nezbytná pro zajištění dodržování příslušných právních předpisů při jeho využití a pro zachování jeho bezpečnosti,

d) zabezpečuje sběr a zpracování informací o

1. zboží, které bylo propuštěno do celního režimu,
2. obchodu uvnitř Evropské unie, kterým se pro účely tohoto zákona rozumí obchod se zbožím mezi Českou republikou a jiným členským státem Evropské unie (dále jen „jiný členský stát“) za podmínek stanovených přímo použitelným předpisem Evropské unie³),
3. vybraných výrobcích, u kterých vznikla daňová povinnost ke spotřební dani.

(5) Generální ředitelství cel

a) zabezpečuje pro potřeby orgánů celní správy, orgánů Finanční správy České republiky (dále jen „orgány finanční správy“) a ministerstva laboratorní zkoumání a analýzu vzorků zboží, jeho kriminalisticko-technické zkoumání, kriminalistické analýzy a rozborů,

b) pro potřeby výuky, výcviku, zkoušek a expertizní činnosti nebo pro výkon jiné činnosti v rámci výkonu svojí působnosti drží, skladuje a používá

1. vybrané výrobky,
2. látky a věci podléhající regulaci podle jiných právních předpisů, zejména výbušniny, výbušné předměty, omamné a psychotropní látky, prekursory drog, jedy, padělky peněz, cenin a cenných papírů (dále jen „nebezpečné látky a věci“),
3. zboží porušující práva k duševnímu vlastnictví,

c) v rámci spolupráce s orgány veřejné moci zejména technicky zabezpečuje použití zpravodajské a zabezpečovací techniky nebo sledování osob a věcí, pokud příslušný orgán veřejné moci doloží, že použití je povoleno podle jiného právního předpisu,

d) při plnění svých úkolů spolupracuje s ozbrojenými silami a bezpečnostními sbory.

§ 5

Vnitřní činnosti

Generální ředitelství cel prošetřuje prostřednictvím speciálního inspekčního útvaru podezření z protiprávního jednání celníků nebo občanských zaměstnanců spočívající v porušování povinností vyplývajících ze služebního nebo pracovního poměru.

HLAVA III

Celní úřady

§ 6

Územní působnost a sídlo

(1) Celními úřady jsou

- a) Celní úřad v Praze se sídlem v Praze, vykonávající působnost ve správním obvodu hlavního města Prahy,
- b) Celní úřad pro Středočeský kraj se sídlem v Praze, vykonávající působnost ve správním obvodu Středočeského kraje,
- c) Celní úřad v Plzni se sídlem v Plzni, vykonávající působnost ve správním obvodu Jihočeského kraje, Karlovarského kraje a Plzeňského kraje,
- d) Celní úřad v Liberci se sídlem v Liberci, vykonávající působnost ve správním obvodu Královéhradeckého kraje, Libereckého kraje, Pardubického kraje a Ústeckého kraje,
- e) Celní úřad v Brně se sídlem v Brně, vykonávající působnost ve správním obvodu Jihomoravského kraje a Kraje Vysočina,
- f) Celní úřad v Ostravě se sídlem v Ostravě, vykonávající působnost ve správním obvodu Moravskoslezského kraje, Olomouckého kraje a Zlínského kraje.

(2) Celní úřad vykonává vybranou působnost na celém území České republiky.

(3) Dojde-li ke změně území správních obvodů krajů, změní se stejně i územní působnost celních úřadů, a to od prvního dne kalendářního roku následujícího po dni, kdy nabyl účinnosti zákon, kterým se mění hranice správních obvodů krajů, ledaže by nabyl účinnosti prvního dne kalendářního roku.

§ 7

Ředitel

Celní úřad řídí ředitel, kterým může být pouze celník. Ředitele zastupuje zástupce ředitele, kterým může být pouze celník.

§ 8

Věcná působnost

(1) Celní úřad vykonává

- a) působnosti, stanoví-li jiný právní předpis nebo přímo použitelný předpis Evropské unie, že je vykonávají celní orgány,
- b) správu cel,
- c) správu daní a jiných peněžitých plnění, stanoví-li tak jiný právní předpis.

(2) Celní úřad je obecným správcem daně podle správního řádu a vykonává správu placení peněžitých plnění v rámci dělené správy, která jsou příjmem státního rozpočtu, státních fondů nebo rozpočtů územních samosprávných celků.

(3) Celní úřad se podílí na zajišťování úkolů souvisejících s rozvojem mezistátních styků a mezinárodní spolupráce, jakož i úkolů, které vyplývají pro Českou republiku z mezinárodních smluv a z členství v mezinárodních organizacích.

(4) Celní úřad v oblasti mezinárodní spolupráce

a) provádí dohled nad

1. osobami, o kterých existuje důvodné podezření, že porušily právní předpisy druhé smluvní strany,
2. dopravními prostředky a kontejnery, o kterých existuje důvodné podezření, že byly, jsou nebo mohou být použity v rozporu s právními předpisy druhé smluvní strany,
3. pohybem zboží, o kterém je známo, že by mohlo způsobit podstatné porušení právních předpisů druhé smluvní strany,
4. místem, o kterém je známo, že je spojeno s porušováním právních předpisů druhé smluvní strany,

b) přijímá po dohodě s celními orgány jiných států nezbytná opatření umožňující, aby se s vědomím a pod kontrolou orgánů celní správy nezákonné nebo podezřelé dodávky obsahující nebezpečné látky a věci dostaly na místo určení v neporušené formě nebo úplně nebo částečně zaměněné,

c) z pověření ministerstva plní funkci dílčího kontaktního orgánu nebo kontaktního útvaru při vymáhání některých finančních pohledávek,

d) z pověření ministerstva plní funkci kontaktního orgánu při provádění mezinárodní spolupráce při správě daní.

(5) Celní úřad v rámci spolupráce s orgány veřejné moci zejména provádí asistenční činnost, kterou se pro účely tohoto zákona rozumí podpora poskytovaná celním úřadem jinému orgánu celní správy nebo orgánu finanční správy, ministerstvu nebo Úřadu pro zastupování státu ve věcech majetkových na základě jejich žádosti a v rozsahu nezbytném pro výkon jejich působnosti, a to ve formě

a) poskytování informací a podkladů,

b) předvádění osob k řízení podle jiných právních předpisů, s výjimkou vojáků v činné službě a příslušníků bezpečnostních sborů,

c) zajištění ochrany osob a majetku,

d) zajištění dodržování veřejného pořádku v místnostech nebo prostorech určených k užívání těmito orgány.

(6) Celní úřad

a) stanovuje celní prostor celního úřadu a usměrňuje pohyb osob a dopravních prostředků v tomto prostoru,

b) vede evidenci o kontrolovaném zboží a vede další evidence a registry,

c) pro potřeby výuky, výcviku, zkoušek a expertizní činnosti nebo pro výkon jiné činnosti při výkonu svojí působnosti drží, skladuje a používá

1. vybrané výrobky,
2. nebezpečné látky a věci,
3. zboží porušující práva k duševnímu vlastnictví,

d) vydává

1. osvědčení o způsobilosti dopravních prostředků, s výjimkou drážních vozidel, pro dopravu zboží pod celní závěrou, a ověřuje tuto způsobilost i po vydání osvědčení,
2. osvědčení o způsobilosti kontejnerů pro přepravu zboží pod celní závěrou a ověřuje tuto způsobilost i po vydání osvědčení,

e) kontroluje osvědčení o úlovku a rozhoduje o jeho ověření při dovozu nebo zpětném vývozu produktů mořského rybolovu podle přímo použitelného předpisu Evropské unie⁴),

f) pátrá po zboží protiprávně dovezeném nebo vyvezeném nebo odňatém celnímu dohledu a zjišťuje osoby, které

1. zboží celnímu dohledu odňaly,
2. se tohoto odnětí zúčastnily, nebo
3. toto zboží držely nebo získaly,

g) zabezpečuje sběr a zpracování informací do centrálního informačního systému orgánů celní správy.

(7) Vybranou působností se pro účely tohoto zákona rozumí provádění

a) vyhledávací činnosti při správě daní, správě cel nebo prověřování plnění povinností souvisejících se sběrem, zpracováním a poskytováním údajů pro statistické účely podle celního zákona,

b) postupu k odstranění pochybností, daňové kontroly nebo jiných kontrolních postupů při správě daní, správě cel nebo prověřování plnění povinností souvisejících se sběrem, zpracováním a poskytováním údajů pro statistické účely podle celního zákona,

c) vymáhání peněžitých plnění spravovaných celním úřadem, včetně peněžitých plnění v rámci dělené správy, nebo

d) doručování písemností.

§ 9

Věcná působnost vybraných celních úřadů

(1) Celní úřad v Ostravě

- a) vydává na základě žádosti rozhodnutí týkající se závazné informace podle přímo použitelného předpisu Evropské unie a tato rozhodnutí zrušuje nebo prohlašuje za neplatná,
- b) rozhoduje o povolení pro přístup k systému TIR.

(2) Celní úřad v Brně

- a) prohlašuje část území České republiky za svobodné pásmo,
- b) je v řízení o povolení záměru týkajícího se pozemku nebo stavby, které jsou ve svobodném pásmu, dotčeným orgánem příslušným k vydání vyjádření,
- c) rozhoduje o udělení povolení být ručitelem a vydávat celní doklady pro určitý celní režim nebo druh přepravy zboží podle mezinárodní smlouvy.

(3) Celní úřad v Plzni

- a) vydává, pozastavuje, mění nebo zrušuje
 - 1. povolení oprávněného hospodářského subjektu podle přímo použitelného předpisu Evropské unie⁶⁾,
 - 2. osvědčení schváleného hospodářského subjektu podle přímo použitelného předpisu Evropské unie⁷⁾,
- b) kontroluje, zda podmínky, které musí oprávněný hospodářský subjekt nebo schválený hospodářský subjekt splňovat, trvají i po vydání povolení nebo osvědčení,
- c) rozhoduje o povolení zprostit povinnosti poskytnout jistotu a o pozastavení, změně nebo zrušení tohoto povolení,
- d) rozhoduje o povolení ručitele, povolení uživatele souborné jistoty a povolení uživatele souborné jistoty se sníženou částkou jistoty, a o pozastavení, změně nebo zrušení tohoto povolení.

(4) Celní úřad v Praze rozhoduje o povolení ručitele pro poskytnutí jednotlivé jistoty s použitím záručního dokladu.

(5) Ministerstvo stanoví vyhláškou minimální prahovou hodnotu pro počet a objem dovozních operací, které jsou dostatečné pro vydání osvědčení schváleného hospodářského subjektu podle přímo použitelného předpisu Evropské unie⁹⁾.

§ 10

Zvláštní ustanovení o místní příslušnosti

(1) Nelze-li určit místní příslušnost celního úřadu podle jiného zákona, je místně příslušný Celní úřad v Plzni.

(2) K provádění úkonů podle jiného právního předpisu při výrobě, úpravě, skladování nebo evidenci lihu je místně příslušný celní úřad, v jehož územním obvodu je lih vyráběn, upravován nebo skladován.

(3) Kontrolní postup při správě daní, správě cel nebo prověřování plnění povinností souvisejících se sběrem, zpracováním a poskytováním údajů pro statistické účely podle celního zákona provede celní úřad, který jej zahájil nejdříve.

(4) Vymáhání nedoplatku na peněžitém plnění spravovaném celním úřadem, včetně nedoplatku na peněžitém plnění v rámci dělené správy, provede celní úřad, který jej zahájil nejdříve.

HLAVA IV

Zvláštní ustanovení o řízení

§ 11

Zvláštní ustanovení o nahlížení do spisu při správě daní

(1) Oprávnění daňového subjektu nahlížet do spisu lze vykonávat buď v sídle příslušného orgánu celní správy, anebo na jeho územním pracovišti, a to podle toho, kde je spis nebo jeho příslušná část umístěna.

(2) Příslušný orgán celní správy na požádání bezodkladně informuje daňový subjekt, na jakém místě je umístěn jeho spis nebo jeho příslušná část.

(3) Příslušný orgán celní správy při umístění spisu nebo jeho příslušné části přihlédne zejména k dostupnosti spisu pro daňový subjekt a k hospodárnosti výkonu správy daní.

(4) Daňový subjekt má právo se seznámit s obsahem písemnosti zakládané do spisu v souvislosti s výkonem vybrané působnosti, pokud není součástí vyhledávací části spisu, také u celního úřadu příslušného k vydání rozhodnutí ve věci, o které se vede řízení, kterého se vybraná působnost týká, jde-li o

- a) podání učiněné elektronicky,
- b) úřední záznam,
- c) protokol,
- d) zprávu o daňové kontrole,
- e) rozhodnutí,
- f) další písemnosti, pokud byly celním úřadem doručeny elektronicky.

§ 11a

Zvláštní ustanovení o poskytování informací

Pověřený celní orgán může pro účely trestního řízení nebo pro účely zahájení trestního řízení žádat od správce daně informace získané při správě daní, je-li to nezbytné pro plnění konkrétního úkolu v oblasti boje proti trestné činnosti v případech, kdy jsou celní orgány orgány činnými v trestním řízení. Poskytnutí informací podle tohoto

ustanovení není porušením povinnosti mlčenlivosti podle daňového řádu.

§ 11b

Zvláštní ustanovení o plné moci při výkonu vybrané působnosti

Plná moc vztahující se k vybrané působnosti, s výjimkou vybrané působnosti při správě cel, uplatněná u celního úřadu příslušného k vydání rozhodnutí ve věci, o které se vede řízení, kterého se vybraná působnost týká, je účinná vůči jinému celnímu úřadu, který vykonává tuto vybranou působnost.

§ 11c

Zvláštní ustanovení o daňové informační schránce

(1) Ustanovení daňového řádu upravující daňovou informační schránku se použijí pro celý rozsah působnosti orgánů celní správy.

(2) Přístup do daňové informační schránky zřízené orgánem celní správy je možný také prostřednictvím Systému jednotné správy uživatelů a digitálního podpisu podle přímo použitelného předpisu Evropské unie¹⁴), a to v případě, že tento orgán celní správy zveřejnil způsobem umožňujícím dálkový přístup skutečnost, že je technicky vybaven pro využití tohoto přístupu.

ČÁST DRUHÁ

Kontrola, ochrana názvu a označení celní správy

§ 12

Kontrola

(1) Orgány celní správy přijímají upozornění fyzických a právnických osob na nedostatky v činnosti orgánů celní správy, celníka nebo občanského zaměstnance, anebo na skutečnost, že se celník nebo občanský zaměstnanec dopustil jednání, které naplňuje znaky trestného činu, přestupku nebo kázeňského přestupku.

(2) Orgán celní správy do 30 dnů ode dne přijetí upozornění vyrozumí toho, kdo je učinil a požádal o poskytnutí takové informace, o přijatých opatřeních. Oznámení skutečnosti nasvědčující tomu, že byl spáchán trestný čin, tím není dotčeno.

§ 13

Ochrana názvu

Slova „celní správa“ nebo jejich překlady anebo slova od nich odvozená nesmí být obsažena v

- a) obchodní firmě,
- b) názvu právnické osoby,
- c) názvu orgánů nebo organizačních složek právnických osob a jiných organizací,
- d) označení výrobků nebo služeb, nebo
- e) jiném označení, používaném při činnosti fyzické nebo právnické osoby.

§ 14

Služební stejnokroj, označení a odznaky

- (1) Celník vykonává službu ve služebním stejnokroji celní správy nebo v občanském oděvu v závislosti na povaze konkrétní činnosti a potřebě efektivního výkonu působnosti orgánů celní správy.
- (2) Služební stejnokroj celníka je oprávněn nosit jen celník. Bývalý celník může na základě souhlasu generálního ředitele nosit služební stejnokroj s odlišujícím označením při vhodných příležitostech.
- (3) Celní správa může užívat zvláštní barevné provedení a označení svých služebních vozidel.
- (4) Ministerstvo stanoví vyhláškou
 - a) druhy a vzory služebních stejnokrojů,
 - b) vzory odznaků celní správy,
 - c) způsob vnějšího označení celní správy,
 - d) vzory zvláštního barevného provedení a označení služebních vozidel celní správy,
 - e) podmínky pro udělení souhlasu nosit služební stejnokroj s odlišujícím označením, vzor odlišujícího označení a vhodné příležitosti podle odstavce 2.

ČÁST TŘETÍ

Výkon některých funkcí, povinnosti, oprávnění a prostředky celníka a občanského zaměstnance

HLAVA I

Obecná ustanovení

§ 15

Celník a občanský zaměstnanec

(1) Působnost orgánů celní správy vykonávají celníci, kterými jsou fyzické osoby vykonávající v celní správě službu podle zákona upravujícího služební poměr příslušníků bezpečnostních sborů.

(2) Působnost orgánů celní správy dále vykonávají občanští zaměstnanci, kterými se pro účely tohoto zákona rozumí fyzické osoby vykonávající v celní správě činnosti v pracovním poměru.

§ 16

Právní jednání v orgánech celní správy

(1) Právně jedná jménem státu ve všech věcech v orgánech celní správy pouze generální ředitel nebo jeho zástupce.

(2) V případech stanovených vnitřním předpisem celní správy nebo na základě písemného pověření generálního ředitele může právně jednat jménem státu i jiný celník nebo občanský zaměstnanec.

§ 17

Předpoklady pro výkon některých funkcí

Pro výkon funkce ředitele orgánu celní správy a jeho zástupce a další funkce až do úrovně vedoucího územního pracoviště nebo jiného organizačního útvaru orgánu celní správy musí celník kromě předpokladů stanovených zákonem o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů splňovat další předpoklady vymezené zákonem, kterým se stanoví některé další předpoklady pro výkon některých funkcí obsazovaných ustanovením nebo jmenováním příslušníků Policie České republiky (dále jen „policie“) a příslušníků Vězeňské služby České republiky.

HLAVA II

Základní povinnosti

§ 18

Zdvořilost

Celník i občanský zaměstnanec je při výkonu působnosti orgánů celní správy povinen dodržovat pravidla zdvořilosti a dbát cti, vážnosti a důstojnosti osob i své vlastní.

§ 19

Přiměřenost postupu

Celník a občanský zaměstnanec jsou povinni

a) dbát, aby nikomu v důsledku jejich postupu nevznikla bezdůvodná újma,

b) dbát, aby jejich rozhodnutím neprovést úkon nevznikla osobám, jejichž bezpečnost je ohrožena, bezdůvodná újma,

c) postupovat tak, aby případný zásah do práv a svobod osob, vůči nimž jejich úkon směřuje, nebo osob nezúčastněných nepřekročil míru nezbytnou k dosažení účelu sledovaného tímto úkonem.

§ 20

Prokazování příslušnosti

(1) Celník je povinen při výkonu služby prokázat příslušnost k celní správě.

(2) Celník, který nosí při výkonu služby služební stejnokroj, prokazuje příslušnost k celní správě služebním stejnokrojem, který je opatřen identifikačním znakem celní správy.

(3) V případě, že celník nenosí při výkonu služby služební stejnokroj, prokazuje příslušnost k celní správě služebním průkazem nebo služebním odznakem a ústním prohlášením „celní správa“. Ministerstvo stanoví vyhláškou náležitosti a vzor služebního průkazu a služebního odznaku a způsob prokazování příslušnosti k celní správě služebním průkazem nebo služebním odznakem.

(4) Pouze ústním prohlášením „celní správa“ prokazuje celník příslušnost k celní správě ve výjimečných případech, kdy okolnosti služebního zákroku neumožňují tuto příslušnost prokázat služebním stejnokrojem, služebním průkazem nebo služebním odznakem. V takových případech se celník prokáže služebním průkazem nebo služebním odznakem bezprostředně poté, kdy to okolnosti služebního zákroku dovolí.

(5) Povinnost prokázat příslušnost k celní správě nemá celník, který tuto příslušnost oprávněně zastírá.

(6) Občanský zaměstnanec se při výkonu působnosti orgánů celní správy prokazuje průkazem občanského zaměstnance a ústním prohlášením „celní správa“. Ministerstvo stanoví vyhláškou náležitosti a vzor průkazu občanského zaměstnance a způsob prokazování příslušnosti k celní správě průkazem občanského zaměstnance.

HLAVA III

Povinnosti celníka

§ 21

Povinnosti při služebních úkonech

(1) Služebním úkonem je jednání celníka směřující k výkonu působnosti orgánů celní správy.

(2) Služebním zákrokem je služební úkon, při kterém dochází k přímému vynucování splnění povinnosti nebo k ochraně práv a jiných oprávněných zájmů, za použití donucovacích prostředků nebo zbraně.

(3) Služebním zákrokem pod jednotným velením je služební zákrok podle odstavce 2, na kterém se podílí více zakročujících celníků, kdy o použití donucovacích prostředků nebo zbraně rozhodne celník pověřený řízením

služebního zákroku. O použití donucovacích prostředků nebo zbraně může na místě zákroku rozhodnout též nadřízený celníka pověřeného řízením služebního zákroku, který tímto rozhodnutím přebírá řízení služebního zákroku až do ukončení zákroku. Rozhodnutí o použití donucovacích prostředků nebo zbraně musí být zadokumentováno na zvukovém, obrazovém nebo písemném záznamu.

(4) Na celníka pověřeného řízením služebního zákroku, který rozhodl o použití donucovacích prostředků nebo zbraně podle odstavce 3, přecházejí povinnosti celníků podle § 46 a 47.

§ 22

Poučovací povinnost

Pokud je služební úkon spojen se zásahem do práv nebo svobod osob, je celník provádějící služební úkon, pokud to dovolují povaha nebo okolnosti služebního úkonu, povinen tyto osoby poučit o právních důvodech služebního úkonu a o jejich právech; v opačném případě je poučí dodatečně, jakmile to okolnosti služebního úkonu dovolí.

§ 23

Podmínky pro provedení služebního úkonu

(1) Celník ve službě je povinen v mezích tohoto zákona provést služební úkon, popřípadě učinit jiná opatření nezbytná k provedení služebního úkonu, zejména vyrozumět nejbližší orgán celní správy nebo útvar policie, je-li páchán trestný čin nebo přestupek, anebo je-li důvodné podezření z jejich páchání.

(2) Celník má povinnost podle odstavce 1 i v době mimo službu, je-li bezprostředně ohrožen život, zdraví nebo svoboda osob anebo majetek nebo došlo-li k útoku na tyto hodnoty.

§ 24

Zákaz provedení služebního úkonu

Celník neprovede služební úkon, jestliže

a) tomu brání povinnost splnit jiný úkol, jehož nesplnění by způsobilo zřejmě závažnější následky než neprovedení služebního úkonu, zejména pokud

1. plní služební úkony, při nichž používá operativně pátrací prostředky nebo podpůrné operativně pátrací prostředky,
2. pronásleduje pachatele trestného činu,
3. zakročuje pod jednotným velením,
4. vykonává šifrovou nebo kurýrní službu, při níž by mohlo dojít k ohrožení včasného předání šifrovaných zpráv nebo k ohrožení přepravovaných věcí,

5. zajišťuje bezpečnost osob, chráněných objektů nebo prostor,
 6. provádí výcvik a přípravu k použití operativně pátracího prostředku nebo podpůrného operativně pátracího prostředku, nebo
 7. získává poznatky z prostředí, v němž lze důvodně předpokládat získání poznatků důležitých pro zamezování, odhalování a dokumentování trestných jednání, ke zjišťování jejich pachatelů a k předcházení těmto trestným jednáním,
- b) k jejich provedení nebyl odborně vyškolen nebo vycvičen, a jestliže povaha služebního úkonu takové odborné vyškolení nebo vycvičení vyžaduje,
- c) jsou jeho schopnosti sníženy v důsledku jeho zdravotního stavu nebo vlivem léků nebo jiných látek tak, že řádné provedení nebo dokončení služebního úkonu by bylo ohroženo, nebo
- d) je zřejmé, že nemůže služební úkon úspěšně dokončit.

§ 25

Výzva

- (1) Celník je při provádění služebního zákroku povinen, pokud to povaha a okolnosti služebního zákroku dovolují, použít odpovídající výzvy.
- (2) Pokud to povaha služebního zákroku vyžaduje, použije celník před výzvou slov „Jménem zákona!“.
- (3) Každý je povinen uposlechnout výzvy zakročujícího celníka.

§ 26

Výjimka z poučovací povinnosti a povinnosti prokázání příslušnosti

Okolností, která nedovoluje poučení osoby o jejích právech podle § 22, nebo která nedovoluje použít výzvy podle § 25 odst. 1, nebo která nedovoluje prokázání příslušnosti k celní správě, je zejména bezprostřední napadení celníka nebo bezprostřední ohrožení života nebo zdraví jiné osoby.

§ 27

Povinnost mlčenlivosti

- (1) Celník je v případech, na něž se nevztahuje povinnost mlčenlivosti podle daňového řádu nebo jiného právního předpisu s výjimkou zákona upravujícího služební poměr příslušníků bezpečnostních sborů, povinen zachovávat mlčenlivost o skutečnostech, se kterými se seznámil při své činnosti nebo v souvislosti s ní. Tato povinnost trvá i po skončení služebního poměru celníka.
- (2) Každý, koho orgány celní správy nebo celník požádají o poskytnutí pomoci, je povinen, byl-li řádně poučen,

zachovat mlčenlivost o všem, co se v souvislosti s požadovanou nebo poskytnutou pomocí dověděl.

(3) Povinnosti mlčenlivosti uložené podle tohoto zákona se nelze dovolávat vůči policejnímu orgánu, státnímu zástupci, soudu, jinému bezpečnostnímu sboru, zpravodajské službě České republiky, celnímu, policejnímu nebo obdobnému orgánu členského státu nebo orgánu, který vykonává dozor nebo který vede řízení o přestupku v oblasti týkající se působnosti orgánů celní správy, pokud jde o informace potřebné k výkonu jejich působnosti.

(4) Povinnosti mlčenlivosti uložené podle tohoto zákona je oprávněn zprostit osobu uvedenou v odstavci 1 nebo 2 generální ředitel nebo jím pověřený vedoucí zaměstnanec Generálního ředitelství cel. Generálního ředitele zprošťuje mlčenlivosti uložené podle tohoto zákona ministr nebo jím pověřený vedoucí zaměstnanec ministerstva.

HLAVA IV

Oprávnění celníka

§ 28

Oprávnění požadovat vysvětlení

(1) Celník je oprávněn požadovat potřebná vysvětlení od osoby a případně ji vyzvat, aby se ve stanovenou dobu dostavila na určené místo, v případech, kdy tato osoba může přispět k objasnění skutečností důležitých pro

a) odhalení trestného činu nebo přestupku souvisejícího s porušením právních předpisů v oboru působnosti orgánů celní správy, nebo

b) odhalení trestného činu nebo přestupku souvisejícího s porušením právních předpisů v oboru působnosti orgánů celní správy, a jejich pachatele, k němuž došlo mimo území České republiky na území Evropské unie nebo státu, s nímž má Česká republika uzavřenu mezinárodní smlouvu o spolupráci a vzájemné pomoci v celní oblasti.

(2) O podaném vysvětlení podle odstavce 1 sepíše celník úřední záznam.

(3) Vysvětlení může odepřít osoba, která by jím sobě nebo osobě blízké způsobila nebezpečí trestního stíhání nebo nebezpečí postihu za přestupek. Vysvětlení nesmí být požadováno od osoby, která by jím porušila státem uloženou nebo uznanou povinnost mlčenlivosti, ledaže by byla této povinnosti zproštěna příslušným orgánem nebo osobou, v jejímž zájmu tuto povinnost má. Celník je povinen osobu předem poučit o možnosti odepřít vysvětlení.

(4) Při podání vysvětlení má každý právo na právní pomoc.

(5) Kdo se dostaví na výzvu podle odstavce 1, má nárok na náhradu nutných výdajů a na náhradu ušlého výdělků. Náhradu poskytuje Generální ředitelství cel. Nárok na náhradu nemá ten, kdo se dostavil jen ve vlastním zájmu nebo pro své protiprávní jednání. Nárok na náhradu zaniká, jestliže jej osoba neuplatní do 8 dnů ode dne, kdy se na výzvu podle odstavce 1 dostavila. O tom musí být osoba předem poučena.

(6) Nevyhoví-li osoba bez dostatečné omluvy nebo bez závažných důvodů výzvě podle odstavce 1, může být předvedena celníkem na nejbližší orgán celní správy k sepsání úředního záznamu o podání vysvětlení. Úřední záznam o podání vysvětlení musí být s osobou sepsán bez zbytečného odkladu po jejím předvedení; po jeho sepsání celník osobu propustí.

(7) O předvedení sepiše celník úřední záznam.

§ 29

Oprávnění požadovat prokázání totožnosti

(1) Prokázáním totožnosti se rozumí zejména prokázání jména, data narození a v případě potřeby také adresy místa trvalého pobytu, adresy místa pobytu nebo adresy bydliště v zahraničí, rodného čísla a státní příslušnosti. Rozsah a způsob zjišťování osobních údajů musí být přiměřené účelu zjišťování totožnosti.

(2) Celník je oprávněn požadovat prokázání totožnosti osoby, pokud

- a) je podezřelá ze spáchání trestného činu nebo přestupku v souvislosti s porušením právních předpisů v oboru působnosti orgánů celní správy,
- b) odpovídá popisu hledané nebo pohřešované osoby,
- c) je od ní požadováno vysvětlení podle § 28,
- d) je předváděna podle ustanovení tohoto zákona nebo jiného právního předpisu,
- e) je u ní prováděn celní dohled nebo celní kontrola podle přímo použitelného předpisu Evropské unie,
- f) vstupuje do prostor, místností a zařízení užívaných orgány celní správy, ministerstvem, orgány finanční správy nebo Úřadem pro zastupování státu ve věcech majetkových, v nichž orgány celní správy zabezpečují dodržování veřejného pořádku,
- g) je oznamovatelem,
- h) se jedná o výkon činností v oblasti placení peněžitých plnění a činností obecného správce daně, nebo
- i) je u ní prováděna kontrola orgány celní správy podle právních předpisů patřících do oboru jejich působnosti.

(3) Celník bez zbytečného odkladu předá policii osobu, u které při zjišťování její totožnosti vznikne důvodné podezření, že jde o osobu hledanou. Celník bez zbytečného odkladu uvědomí policii, pokud se při zjišťování totožnosti zjistí, že se jedná o osobu pohřešovanou.

(4) Odmítne-li osoba uvedená v odstavci 2 prokázat svou totožnost nebo nemůže-li ji prokázat ani po předchozím poskytnutí potřebné součinnosti k prokázání své totožnosti, je celník oprávněn tuto osobu předvést na orgán celní správy k provedení služebních úkonů za účelem zjištění její totožnosti a objasnění věci. Po zjištění totožnosti osoby celník předvedenou osobu propustí, nebrání-li tomu zákonné důvody.

(5) Nejistí-li celník totožnost osoby předvedené podle odstavce 4 do 6 hodin od předvedení, ani na základě sdělených informací ani v evidencích vedených podle jiného právního předpisu, nebo je-li podezření, že předvedená osoba uvádí nepravdivé údaje ke své osobě, předá ji nejbližšímu orgánu policie.

(6) O předvedení a provedených služebních úkonech sepiše celník úřední záznam.

§ 30

Zajištění osoby

(1) Celník je oprávněn zajistit osobu, která

- a) svým jednáním bezprostředně ohrožuje svůj život anebo život nebo zdraví jiných osob,
- b) má být předvedena podle jiného právního předpisu,
- c) v místnostech nebo prostorech určených k užívání orgány celní správy, ministerstvem, orgány finanční správy nebo Úřadem pro zastupování státu ve věcech majetkových, v nichž orgány celní správy zabezpečují dodržování veřejného pořádku, se chová násilně nebo slovně uráží celníka nebo jinou osobu, anebo úmyslně znečišťuje či poškozuje zařízení nebo majetek státu,
- d) je podezřelá ze spáchání trestného činu nebo přestupku, je-li důvodná obava, že bude v protiprávním jednání pokračovat nebo bude mařit řádné objasnění věci, nebo
- e) odpovídá popisu hledané osoby.

(2) Pominou-li důvody zajištění, je celník povinen osobu ihned propustit.

(3) Zajištění může trvat nejdéle 24 hodin od okamžiku omezení osobní svobody.

(4) Po zajištění je celník povinen na žádost zajištěné osoby bez odkladu vyrozumět o této skutečnosti osobu blízkou, popřípadě jinou jí určenou osobu. Jedná-li se o osobu mladší 18 let, je celník povinen bez odkladu vyrozumět zákonného zástupce této osoby a příslušný orgán sociálně-právní ochrany dětí.

(5) Zajistí-li celník osobu hledanou nebo osobu podezřelou ze spáchání trestného činu, jehož prověřování není v působnosti orgánů celní správy, předá tuto osobu neprodleně příslušnému útvaru policie.

(6) O zajištění osoby sepíše celník úřední záznam.

§ 31

Oprávnění k omezení pohybu agresivních osob

(1) Osobě, která fyzicky napadá jinou osobu nebo celníka nebo poškozuje cizí majetek nebo se pokusí o útěk, může být omezena možnost volného pohybu připoutáním k vhodnému předmětu.

(2) Omezení volného pohybu může trvat pouze po dobu, než osoba od násilného chování upustí nebo než bude předána orgánům policie, nejdéle však 2 hodiny.

(3) O důvodech omezení volného pohybu sepíše celník úřední záznam.

§ 32

Oprávnění k použití technických prostředků k zabránění odjezdu vozidla

(1) Celník je oprávněn použít jako donucovacího prostředku podle § 44 odst. 1 písm. f) technických prostředků k zabránění odjezdu vozidla

- a) zajištěného, odňatého nebo odstaveného podle jiného právního předpisu, nebo
- b) při jeho kontrole celníkem; řidič vozidla, u něhož se kontrola provádí, musí být na použití technického prostředku k zabránění odjezdu vozidla předem upozorněn.

(2) Technických prostředků k zabránění odjezdu vozidla z důvodu uvedeného v odstavci 1 nelze použít, jde-li o vozidlo, které tvoří překážku provozu na pozemních komunikacích.

(3) Technických prostředků k zabránění odjezdu vozidla nelze použít, jde-li o vozidlo ozbrojených sil, bezpečnostního sboru, požární ochrany, vozidlo určené k poskytování zdravotnických služeb, vozidlo invalidy nebo osoby požívající výsad a imunit podle jiného právního předpisu nebo mezinárodní smlouvy.

(4) Technické prostředky k zabránění odjezdu vozidla se neprodleně odstraní

- a) je-li rozhodnuto o vrácení zajištěného vozidla, nebo
- b) po ukončení kontroly podle odstavce 1 písm. b), pokud není při kontrole vozidlo podle jiného právního předpisu zajištěno.

(5) Na použití technických prostředků k zabránění odjezdu vozidla podle odstavce 1 se nevztahují ustanovení § 44 odst. 2 až 4.

§ 33

Oprávnění odebrat zbraň

(1) Existuje-li důvodné podezření, že osoba má u sebe zbraň, které by mohlo být neoprávněně užito k násilí nebo pohrůžce násilím nebo kterou by mohla ohrozit život nebo zdraví své nebo jiné osoby, je celník oprávněn toto podezření prověřit prohlídkou a následně jí tuto zbraň odebrat, jde-li o osobu

- a) předváděnou nebo zajištěnou orgány celní správy,
- b) u které je prováděn celní dohled nebo celní kontrola podle přímo použitelného předpisu Evropské unie,
- c) která vstupuje do prostor, místností nebo zařízení určených k užívání orgány celní správy, ministerstvem, orgány finanční správy nebo Úřadem pro zastupování státu ve věcech majetkových, v nichž celní orgány zabezpečují dodržování veřejného pořádku,
- d) u které je zajišťován výkon činností v oblasti placení peněžitých plnění orgány celní správy a činností obecného správce daně,
- e) u které je prováděna kontrola orgány celní správy podle právních předpisů patřících do působnosti orgánů celní správy, nebo

- f) která se dostavila k podání vysvětlení podle § 28.
- (2) Zbraní podle odstavce 1 se rozumí cokoli, čím je možno učinit útok proti tělu důraznějším.
- (3) O provedení prohlídky sepíše celník úřední záznam.
- (4) Osobě, která zbraň vydala nebo již byla odebrána, vystaví celník bez zbytečného odkladu potvrzení o jejím odebrání.
- (5) Nebrání-li tomu zákonné důvody, celník vydanou nebo odebranou zbraň vrátí, jakmile pominul důvod pro její vydání nebo odebrání. Osoba je povinna vrácení zbraně potvrdit podpisem.

§ 34

Oprávnění zakázat vstup na určená místa

- (1) Vyžaduje-li to splnění konkrétního úkolu, je celník oprávněn přikázat každému, aby po dobu nezbytně nutnou
- a) nevstupoval na celníkem určené místo,
 - b) se nezdržoval na celníkem určeném místě, nebo
 - c) setrval na celníkem určeném místě, hrozí-li vážné ohrožení života nebo zdraví.
- (2) K vyznačení nebo ohraničení celníkem určeného místa může být použito technických prostředků. Je-li jako technický prostředek použit pás s označením „Celní správa“, jde o příkaz podle odstavce 1.
- (3) Druhy technických prostředků a způsob jejich použití stanoví ministerstvo vyhláškou.

§ 35

Oprávnění ke kontrole osob, dopravních prostředků a poštovních a jiných zásilek

- (1) Při výkonu působnosti orgánu celní správy je celník oprávněn
- a) zastavovat osoby a dopravní prostředky,
 - b) provádět kontrolu osob, zavazadel, dopravních prostředků, jejich nákladů, přepravních a průvodních dokumentů a poštovních a jiných zásilek.
- (2) Při kontrole osob, dopravních prostředků a jejich nákladů a poštovních a jiných zásilek je celník oprávněn
- a) použít speciální rentgenovou nebo jinou detekční techniku,
 - b) provádět orientační vyšetření odběrem potu.
- (3) Celník je dále oprávněn vyžadovat odborné lékařské vyšetření ke zjištění protiprávně přepravované návykové

látky včetně odběru krve, moči, slin nebo potu, a to i v případě, že osobu nelze předem pro její zdravotní stav ke strpění příslušných úkonů vyzvat.

(4) Úkonům uvedeným v odstavci 2 písm. c) nebo odstavci 3 je osoba povinna se podrobit, není-li to spojeno s nebezpečím pro její zdraví.

(5) Při zastavování dopravních prostředků postupuje celník obdobně jako příslušník policie.

(6) Vyžadují-li to provozní podmínky nebo potřeba účelného provedení kontroly silničního dopravního prostředku a jeho nákladu podle odstavce 1, jsou osoby, u nichž se kontrola provádí, povinny se na vlastní náklady a nebezpečí odebrat se silničním dopravním prostředkem na nejbližší vhodné místo stanovené celníkem, kde lze kontrolu dopravního prostředku a jeho nákladu účelně provést.

(7) Stát neodpovídá za škodu, ke které došlo zdržením dopravního prostředku nebo poštovní nebo jiné zásilky v důsledku kontroly podle odstavců 1 a 6; ustanovení zákona o odpovědnosti za škodu způsobenou při výkonu veřejné moci rozhodnutím nebo nesprávným úředním postupem tím nejsou dotčena.

(8) Oprávnění celníka ke kontrole poštovních a jiných zásilek podle odstavce 1 se nevztahuje na poštovní a jiné zásilky, na jejichž obsah se vztahuje listovní tajemství.

§ 35a

Oprávnění k osobní prohlídce

(1) Při kontrole osob a dopravních prostředků a jejich nákladů je celník oprávněn provádět osobní prohlídku.

(2) Osobní prohlídka může být provedena teprve tehdy, je-li důvodný předpoklad, že kontrolovaná osoba má u sebe věc, kterou je povinna celníkovi vydat, a výzva celníka, aby kontrolovaná osoba věc vydala, je bezvýsledná.

(3) Osobní prohlídku vykoná u osoby, u které má být tato prohlídka provedena, celník stejného pohlaví.

(4) Osobní prohlídka může být na žádost kontrolované osoby provedena pouze za přítomnosti osoby, jejíž vztah je k osobě celníka a kontrolované osoby nestranný.

(5) Ustanovení odstavců 2, 3 a 4 se nepoužijí, pokud jde o nutný zákrok pro hledání zbraně.

(6) Způsob provádění osobní prohlídky stanoví ministerstvo vyhláškou.

§ 35b

Oprávnění při kontrole dopravních prostředků a jejich nákladů požadovat uhrazení nedoplatku

(1) Celník je oprávněn při kontrole dopravních prostředků a jejich nákladů požadovat po řidiči motorového vozidla uhrazení jeho nedoplatku nebo nedoplatku provozovatele tohoto vozidla na pokutě za přestupek podle zákona o silničním provozu, zákona o pozemních komunikacích nebo zákona o silniční dopravě, umožní-li mu uhrazení tohoto

nedoplatku na místě kontroly motorového vozidla v hotovosti a bezhotovostním převodem, k němuž je dán platební příkaz prostřednictvím platební karty, a to pouze v případě, pokud

- a) byla pokuta, jejímž neuhrazením vznikl nedoplatek, uložena celním úřadem, nebo
- b) byl nedoplatek na této pokutě předán k vymáhání obecnému správci daně.

(2) Nedoplatkem se pro účely tohoto zákona rozumí nedoplatek, u kterého není povoleno posečkání jeho úhrady nebo rozložení jeho úhrady na splátky.

(3) Poskytnutí informace o nedoplatku podle odstavce 1 provozovatele motorového vozidla řidiči tohoto vozidla není porušením mlčenlivosti podle daňového řádu.

(4) Je-li nedoplatek podle odstavce 1 uhrazen na místě kontroly motorového vozidla, celník vystaví řidiči tohoto vozidla potvrzení o jeho uhrazení.

§ 35c

Zadržení tabulek státní poznávací značky a zabránění v jízdě motorového vozidla

(1) Není-li nedoplatek podle § 35b odst. 1 uhrazen na místě kontroly motorového vozidla, přikáže celník řidiči jízdu na nejbližší vhodné místo z hlediska bezpečnosti a plynulosti provozu na pozemních komunikacích a

- a) zadrží tabulky státní poznávací značky (dále jen „registrační značka“) motorového vozidla; pokud je řidič motorového vozidla odmítne na výzvu celníka vydat, tabulky registrační značky odejme, nebo
- b) zabrání motorovému vozidlu v jízdě použitím technického prostředku k zabránění odjezdu vozidla.

(2) Celník o zadržení tabulek registrační značky nebo použití technického prostředku k zabránění odjezdu vozidla sepíše úřední záznam, který obsahuje

- a) údaje o kontrolovaném motorovém vozidle,
- b) údaje o osobě, která byla řidičem kontrolovaného motorového vozidla,
- c) identifikační údaje osoby, která má nedoplatek podle § 35b odst. 1,
- d) výši nedoplatku podle § 35b odst. 1,
- e) údaje o celním úřadu, kde je možné nedoplatek podle § 35b odst. 1 uhradit nebo prokázat jeho uhrazení, vyzvednout zadržené tabulky registrační značky nebo se domáhat odstranění technického prostředku k zabránění odjezdu vozidla, a času, kdy je tak možné učinit,
- f) poučení o důsledku zadržení tabulek registrační značky nebo použití technického prostředku k zabránění odjezdu vozidla a
- g) poučení o možnosti podat stížnost podle § 35e.

(3) Celník předá stejnopis úředního záznamu podle odstavce 2 řidiči kontrolovaného motorového vozidla.

(4) Není-li řidič kontrolovaného motorového vozidla současně jeho provozovatelem, vyrozumí celní úřad o zadržení tabulek registrační značky nebo použití technického prostředku k zabránění odjezdu vozidla provozovatele tohoto vozidla, je-li to bez zbytečných obtíží možné. Ve vyrozumění provozovatele motorového vozidla, je-li osobou, která má nedoplatek podle § 35b odst. 1, uvede celní úřad údaje podle odstavce 2, s výjimkou údaje o výši nedoplatku řidiče kontrolovaného vozidla. Ve vyrozumění provozovatele motorového vozidla, který není osobou, která má nedoplatek podle § 35b odst. 1, uvede celní úřad údaje podle odstavce 2 písm. a), b) a e) až g).

(5) Škody způsobené v souvislosti se zadržením tabulek registrační značky nebo s použitím technického prostředku k zabránění odjezdu vozidla, zejména škody způsobené omezením užívání motorového vozidla, náklady spojené s jízdou motorového vozidla do místa odstavení a s odstavením tohoto vozidla jdou k tíži osoby, která má nedoplatek podle § 35b odst. 1. Odpovědnost řidiče nebo provozovatele motorového vozidla za vozidlo, náklad a přepravované osoby není zadržením tabulek registrační značky nebo použitím technického prostředku k zabránění odjezdu vozidla dotčena.

(6) Celník není oprávněn zadržet tabulky registrační značky motorového vozidla a zabránit motorovému vozidlu v jízdě, jedná-li se o vozidlo základních složek integrovaného záchranného systému, ozbrojených sil, bezpečnostních sborů, jednotek požární ochrany, zpravodajských služeb, Horské služby, obecní policie nebo vozidlo osoby požívající výsad a imunit podle jiného právního předpisu nebo mezinárodní smlouvy.

(7) Celník nemusí v případech hodných zvláštního zřetele zadržet tabulky registrační značky motorového vozidla nebo zabránit motorovému vozidlu v jízdě. O tomto postupu sepíše úřední záznam, který obsahuje

- a) údaje o kontrolovaném motorovém vozidle,
- b) údaje o osobě, která byla řidičem kontrolovaného motorového vozidla,
- c) identifikační údaje osoby, která má nedoplatek podle § 35b odst. 1,
- d) výši nedoplatku podle § 35b odst. 1, a
- e) důvod, pro který celník nepostupoval podle odstavce 1.

(8) O zadržení tabulek registrační značky motorového vozidla registrovaného v České republice informuje celní úřad Ministerstvo dopravy způsobem umožňujícím dálkový a nepřetržitý přístup.

§ 35d

Vrácení tabulek registrační značky a odstranění technického prostředku k zabránění odjezdu vozidla

(1) Pokud řidič motorového vozidla, který není jeho provozovatelem, a provozovatel tohoto vozidla nemají nedoplatek podle § 35b odst. 1, je řidič motorového vozidla, který není jeho provozovatelem, oprávněn

- a) vyzvednout si zadržené tabulky registrační značky, nebo
- b) domáhat se odstranění technického prostředku k zabránění odjezdu vozidla.

(2) Provozovatel motorového vozidla, který nemá nedoplatek podle § 35b odst. 1, je oprávněn

- a) vyzvednout si zadržené tabulky registrační značky, nebo
- b) domáhat se odstranění technického prostředku k zabránění odjezdu vozidla.

(3) Pokud tabulky registrační značky nebyly vyzvednuty do 1 roku od jejich zadržení, předá je celní úřad příslušnému obecnímu úřadu obce s rozšířenou působností, jde-li o tabulky registrační značky motorového vozidla registrovaného v České republice, v ostatních případech prostřednictvím zastupitelského úřadu státu poslední registrace motorového vozidla.

(4) O vyzvednutí tabulek registrační značky motorového vozidla registrovaného v České republice podle odstavců 1 a 2 a o jejich předání příslušnému úřadu obce s rozšířenou působností podle odstavce 3 informuje celní úřad Ministerstvo dopravy způsobem umožňujícím dálkový a nepřetržitý přístup.

§ 35e

Stížnost

Proti postupu celníka nebo celního úřadu podle § 35b až 35d lze podat stížnost.

§ 36

Oprávnění k pořizování záznamů

Celník je oprávněn, je-li to nezbytné pro plnění jeho úkolů, pořizovat zvukové, obrazové nebo jiné záznamy osob a věcí nacházejících se na místech veřejně přístupných a zvukové, obrazové nebo jiné záznamy o průběhu úkonu.

§ 37

Oprávnění k plnění úkolů na území jiného státu

(1) Celník je oprávněn k výkonu působnosti orgánu celní správy na území jiného státu způsobem, v rozsahu a za podmínek stanovených mezinárodní smlouvou.

(2) Osoba pověřená celním orgánem jiného státu je oprávněna k výkonu působnosti orgánu celní správy na území České republiky způsobem, v rozsahu a za podmínek stanovených mezinárodní smlouvou.

HLAVA V

Použití podpůrných operativně pátracích prostředků

§ 38

Oprávnění k používání podpůrných operativně pátracích prostředků

(1) Celník je při předcházení trestným činům, při získávání poznatků o trestné činnosti, v souvislosti s řízením o trestných činech a při výkonu působnosti orgánů celní správy vyplývající z mezinárodních smluv oprávněn používat podpůrné operativně pátrací prostředky, kterými jsou krycí prostředky, zabezpečovací technika, zvláštní finanční prostředky a využití informátora.

(2) Krycí doklady je celník oprávněn používat také při výkonu působnosti orgánů celní správy podle zákona upravujícího hazardní hry, pokud by bez jejich použití došlo ke zmaření tohoto výkonu nebo k ohrožení života, zdraví nebo majetku celníka nebo jiné osoby.

§ 39

Krycí prostředek

Krycím prostředkem se rozumí věc, včetně krycího dokladu, prostor nebo činnost sloužící k zastírání skutečné totožnosti osoby, k zabránění vyjádření její činnosti nebo k zastírání činnosti orgánu celní správy.

§ 40

Krycí doklad

(1) Krycím dokladem se rozumí listina, popřípadě jiný dokument sloužící k zastírání skutečné totožnosti osoby, k zabránění vyjádření činnosti, krycího prostředku nebo zabezpečovací techniky, k zastírání činnosti orgánu celní správy anebo k jinému podobnému účelu.

(2) Krycím dokladem nesmí být průkaz poslance nebo senátora, člena vlády, členů bankovní rady České národní banky, člena kolegia Nejvyššího kontrolního úřadu a soudce Ústavního soudu, služební průkaz soudce a státního zástupce a doklad osoby žijící nebo zemřelé.

(3) O vydání krycího dokladu rozhoduje ministr; toto vydání technicky zabezpečuje Ministerstvo vnitra.

(4) Je-li to vzhledem k povaze krycího dokladu nutné, může Ministerstvo vnitra při opatřování nebo vydávání krycího dokladu v nezbytné míře zajistit v informačních systémech vedených podle jiných právních předpisů vložení, změnu nebo vymazání potřebných informací a v odůvodněných případech blokování těchto informací. Tyto informace se zvlášť neoznačují a vedou se společně s ostatními osobními údaji, pokud Ministerstvo vnitra nestanoví jinak.

(5) Orgány veřejné správy na žádost Ministerstva vnitra vydají krycí doklad a v souvislosti s jeho opatřováním, používáním a ukončením jeho používání provedou potřebná opatření. Přitom postupují tak, aby nedošlo k vyjádření činnosti Ministerstva vnitra nebo orgánu celní správy.

§ 41

Zabezpečovací technika

Zabezpečovací technikou se rozumí technické prostředky, zařízení a jejich soubory používané za účelem zabezpečení ochrany majetku a zamezení nedovolené manipulaci se zbožím a dále k dokumentování skutečností nasvědčujících porušování právních předpisů v oboru působnosti orgánů celní správy.

§ 42

Zvláštní finanční prostředky

(1) Zvláštními finančními prostředky jsou vyčleněné finanční prostředky, používané k úhradě některých výdajů v souvislosti s používáním operativně pátracích prostředků a ostatních podpůrných operativně pátracích prostředků. Na nakládání se zvláštními finančními prostředky se nevztahují právní předpisy upravující hospodaření s peněžními prostředky státu.

(2) Celník nakládající se zvláštními finančními prostředky je povinen s nimi nakládat hospodárně a řádně v souladu s účelem, na který byly poskytnuty.

(3) Pravidla pro nakládání se zvláštními finančními prostředky stanoví na návrh generálního ředitele ministr.

§ 43

Informátor

(1) Informátorem je fyzická osoba poskytující orgánům celní správy informace a služby takovým způsobem, aby nebyla vyzrazena její spolupráce s orgány celní správy.

(2) Informátorovi lze poskytnout za jeho činnost finanční nebo věcnou odměnu.

HLAVA VI

Použití donucovacích prostředků a zbraně

§ 44

Donucovací prostředky

(1) Donucovacími prostředky jsou

- a) hmaty, chvaty, údery nebo kopy,
- b) slzotvorný, elektrický nebo jiný obdobně dočasně zneschopňující prostředek,
- c) obušek nebo jiný úderný prostředek,
- d) pouta,
- e) služební pes,

- f) technické prostředky k zabránění odjezdu vozidla,
- g) zastavovací pás a jiné prostředky k nucenému zastavení vozidla,
- h) úder střelnou zbraní,
- i) hrozba namířenou střelnou zbraní,
- j) varovný výstřel,
- k) zásahová výbuška,
- l) prostředek k zamezení prostorové orientace,
- m) vytlačování vozidlem.

(2) Donucovací prostředky je celník oprávněn použít v zájmu ochrany veřejného pořádku v místnostech nebo prostorech užívaných orgány celní správy, ministerstvem, orgány finanční správy nebo Úřadem pro zastupování státu ve věcech majetkových, v nichž orgány celní správy zabezpečují dodržování veřejného pořádku, a dále v zájmu ochrany bezpečnosti osob, své vlastní a majetku, proti osobě, která tyto osoby a majetek ohrožuje.

(3) Před použitím donucovacích prostředků je celník povinen vyzvat osobu, proti které zakročuje, aby upustila od protiprávního jednání, s výstrahou, že bude použito některého z donucovacích prostředků. To neplatí v případě donucovacích prostředků, jejichž povaha použití výzvy neumožňuje. Od výzvy s výstrahou může upustit jen v případě, že je ohrožen jeho život nebo zdraví nebo život nebo zdraví jiné osoby a věc nesnese odkladu.

(4) O tom, který z donucovacích prostředků použije, rozhoduje celník podle konkrétní situace tak, aby dosáhl účelu sledovaného služebního zákroku; přitom použije takového donucovacího prostředku, který je nezbytně nutný k překonání odporu osoby, která se dopouští protiprávního jednání.

(5) Celník je povinen dbát, aby použitím donucovacího prostředku nezpůsobil osobě újmu zjevně nepřiměřenou povaze a nebezpečnosti protiprávního jednání.

§ 45

Použití zbraně

(1) Celník je oprávněn použít zbraň jen

- a) v případě nutné obrany nebo v krajní nouzi,
- b) jestliže se nebezpečný pachatel, proti němuž zakročuje, na jeho výzvu nevzdá nebo se zdráhá opustit svůj úkryt
- c) nelze-li jinak překonat aktivní odpor směřující ke zmaření jeho závažného služebního zákroku,
- d) aby zamezil útěku nebezpečného pachatele, jehož nemůže jiným způsobem zadržet,
- e) aby odvrátil nebezpečný útok, který ohrožuje chráněný objekt orgánů celní správy nebo objekt ministerstva, orgánů finanční správy nebo Úřadu pro zastupování státu ve věcech majetkových, v nichž orgány celní správy

zabezpečují dodržování veřejného pořádku, po marné výzvě, aby bylo upuštěno od tohoto útoku,

f) aby přinutil k zastavení dopravní prostředek, jehož řidič na opětovnou výzvu nebo znamení dané podle jiného právního předpisu nezastaví a nelze-li jej zastavit jiným způsobem,

g) aby zneškodnil zvíře bezprostředně ohrožující život nebo zdraví osob nebo bezprostředně ohrožující život a zdraví jiných zvířat,

h) když osoba, proti níž byl použit donucovací prostředek hrozby namířenou střelnou zbraní nebo donucovací prostředek varovný výstřel, neuposlechne příkazů celníka směřujících k zajištění bezpečnosti jeho vlastní nebo jiné osoby.

(2) Zbraní podle odstavce 1 je zbraň střelná, včetně střeliva a doplňků zbraně, dále zbraň bodná a sečná, výbušnina, speciální výbušný předmět, průlomový pyrotechnický prostředek a speciální náloživo.

(3) Použití zbraně celníkem v případech uvedených v odstavci 1 písm. a) až f) je přípustné pouze tehdy, jestliže použití donucovacích prostředků by bylo zjevně neúčinné.

(4) Před použitím zbraně v případech uvedených v odstavci 1 písm. a) až f) je celník povinen vyzvat osobu, proti které zakročuje, aby upustila od protiprávního jednání, s výstrahou, že bude použito zbraně. Od výzvy s výstrahou může upustit jen v případě, že je ohrožen jeho život nebo zdraví anebo život nebo zdraví jiné osoby a zákrok nesnese odkladu.

(5) Při použití zbraně je celník povinen dbát nutné opatrnosti, zejména aby nebyl ohrožen život nebo zdraví jiných osob, a co nejvíce šetřit život osoby, proti níž zákrok směřuje.

§ 46

Poskytnutí pomoci

(1) Jestliže celník zjistí, že při použití donucovacích prostředků došlo ke zranění osoby, je povinen ihned, jakmile to okolnosti dovolí, poskytnout zraněné osobě první pomoc a zajistit lékařské ošetření.

(2) Po každém použití zbraně, při kterém došlo ke zranění osoby, je celník povinen ihned, jakmile to okolnosti dovolí, poskytnout zraněné osobě první pomoc a zajistit lékařské ošetření. Dále je povinen učinit všechny neodkladné úkony, aby mohla být řádně objasněna oprávněnost použití zbraně.

§ 47

Ohlašovací povinnost

(1) Každý služební zákrok, při kterém bylo použito donucovacích prostředků nebo zbraně, je celník povinen bezodkladně hlásit svému nadřízenému.

(2) O použití donucovacích prostředků nebo zbraně je celník povinen podat svému nadřízenému písemné hlášení s uvedením důvodu, průběhu a výsledku jejich použití.

(3) Vzniknou-li pochybnosti o oprávněnosti nebo přiměřenosti použití donucovacích prostředků nebo zbraně anebo byla-li při jejich použití způsobena smrt, újma na zdraví nebo škoda na majetku, je nadřízený povinen zjistit, zda jich bylo použito v souladu se zákonem. O výsledku tohoto zjištění sepíše úřední záznam.

§ 48

Zvláštní omezení

Při zákroku proti zjevně těhotné ženě, osobě zjevně vysokého věku, osobě se zjevnou tělesnou vadou nebo chorobou nebo osobě zjevně mladší 15 let nesmí celník použít údery a kopy, slzotvorný, elektrický ani jiný obdobný dočasně zneschopňující prostředek, obušek ani jiný úderný prostředek, vytlačování vozidlem, služebního psa, zásahovou výbušku, úder střelnou zbraní, hrozbu namířenou střelnou zbraní, varovný výstřel a zbraň, vyjma případů, kdy útok takové osoby bezprostředně ohrožuje život nebo zdraví celníka anebo jiné osoby nebo hrozí větší škoda na majetku a nebezpečí nelze odvrátit jinak.

HLAVA VII

Občanský zaměstnanec

§ 49

Povinnosti a oprávnění občanského zaměstnance

(1) Ustanovení § 27 se na občanského zaměstnance použije obdobně.

(2) Občanský zaměstnanec je oprávněn při zajišťování placení peněžitých plnění vyzvat osobu, u níž je úkon v rámci zajišťování prováděn, k prokázání totožnosti. Současně s touto výzvou občanský zaměstnanec osobu, u níž je úkon v rámci zajišťování prováděn, poučí o možnosti nechat ji předvést, pokud výzvě nebude vyhověno.

HLAVA VIII

Náhrada škody

§ 50

Náhrada škody způsobené při výkonu působnosti orgánu celní správy

(1) Stát odpovídá za škodu způsobenou orgánem celní správy při výkonu jeho působnosti; to neplatí, pokud se jedná o škodu způsobenou osobě, která svým protiprávním jednáním oprávněný a přiměřený zákrok vyvolala.

(2) Je-li zaručena vzájemnost, stát uhradí škodu jinému státu způsobenou na jeho území celníkem vyslaným k plnění úkolů do zahraničí.

(3) Stát uhradí škodu členskému státu nebo státu přidruženému mezinárodní smlouvou k provádění schengenských předpisů (dále jen „přidružený stát“) v případě, že členský nebo přidružený stát poskytl náhradu

škody v důsledku použití nepřesných osobních údajů nebo údajů předaných v rozporu se zákonem, které mu poskytl pověřený celní orgán s tím, že se zohlední možná chyba příjemce osobních údajů při jejich použití. Jinému než členskému státu nebo přidruženému státu se uhradí škoda, jen je-li zaručena vzájemnost.

§ 51

Náhrada škody způsobené při poskytnutí pomoci orgánu celní správy

(1) Stát odpovídá za škodu

a) osobě, která poskytla pomoc orgánu celní správy nebo celníkovi na jeho žádost anebo s jeho vědomím; stát se této odpovědnosti může zprostit jen tehdy, způsobila-li si tuto škodu osoba úmyslně,

b) kterou tato osoba způsobila v souvislosti s pomocí poskytnutou orgánu celní správy nebo celníkovi.

(2) Došlo-li u osoby podle odstavce 1 písm. a) k újmě na zdraví nebo smrti, určí se rozsah a výše náhrady škody podle ustanovení občanského zákoníku o odpovědnosti za škodu na zdraví v některých zvláštních případech.

(3) Stát odpovídá za škodu na věcech, která osobě podle odstavce 1 písm. a) vznikla v souvislosti s poskytnutím této pomoci. Přitom se hradí skutečná škoda, a to uvedením v předešlý stav; není-li to možné nebo účelné, hradí se v penězích. Této osobě může být přiznána i úhrada nákladů spojených s pořízením nové věci náhradou za věc poškozenou.

(4) Za poskytnutí věcné pomoci náleží osobě peněžní náhrada.

(5) Při stanovení náhrady za poskytnutí věcné pomoci se vychází z obvykle požadované náhrady za použití stejného nebo obdobného věcného prostředku v době jeho poskytnutí.

§ 52

Společné ustanovení

Náhradu škody a peněžní náhradu poskytuje Generální ředitelství cel.

ČÁST ČTVRTÁ Přestupky

§ 53

Přestupky fyzických, právnických a podnikajících fyzických osob

(1) Fyzická, právnická nebo podnikající fyzická osoba se dopustí přestupku tím, že na místě veřejnosti přístupném užívá na vozidle zvláštní barevné provedení nebo označení používané na služebních vozidlech celní správy podle § 14 odst. 3 a 4 anebo zvláštní barevné provedení a označení s ním zřejmě zaměnitelné.

(2) Fyzická osoba se dopustí přestupku tím, že

- a) poruší povinnost mlčenlivosti podle § 27 odst. 2,
- b) neuposlechne příkazu celníka podle § 34 odst. 1 nebo 2,
- c) vnikne lstí, nedovoleným překonáním uzamčení nebo překonáním jiné jistící překážky s použitím síly do uzavřeného objektu nebo prostoru, v nichž sídlí orgány celní správy, anebo do objektu nebo prostoru, ve kterých orgány celní správy zabezpečují dodržování veřejného pořádku podle § 8 odst. 5 písm. d), nebo
- d) jako osoba, která není příslušníkem celní správy, úmyslně na místě veřejnosti přístupném nosí neoprávněně služební stejnokroj příslušníka celní správy, nebo takové součásti služebního stejnokroje, které jsou s úplným stejnokrojem zaměnitelné.

(3) Právnícká nebo podnikající fyzická osoba se dopustí přestupku tím, že v rozporu s § 13 použije slova „celní správa“ anebo slovo od nich odvozené ve svém názvu nebo obchodní firmě.

(4) Za přestupek lze uložit pokutu do

- a) 5 000 Kč, jde-li o přestupek podle odstavce 1 nebo 2, nebo
- b) 20 000 Kč, jde-li o přestupek podle odstavce 3.

§ 54

Příslušnost

K řízení o přestupcích podle tohoto zákona je příslušný celní úřad.

ČÁST PÁTÁ

Zpracování údajů orgány celní správy

HLAVA I

Obecná ustanovení

§ 56

Zpracování údajů

(1) Orgány celní správy zpracovávají osobní údaje, včetně zvláštních kategorií osobních údajů, a jiné údaje, jsou-li nezbytné pro výkon jejich působnosti. Tyto údaje orgány celní správy předávají nebo zpřístupňují dalším orgánům veřejné moci nebo osobám v rozsahu a za podmínek stanovených zákonem; údaje se nepředávají nebo nezpřístupní, pokud by to podstatným způsobem ohrozilo výkon působnosti orgánů celní správy.

(2) Orgány celní správy při zpracování osobních údajů

a) označí formou úředního záznamu nebo jiným vhodným způsobem osobní údaje, jejichž přesnost byla popřena nebo proti jejichž zpracování byla vznesena námitka, a tyto osobní údaje dále zpracovávají i bez souhlasu subjektu údajů, a

b) mohou provádět výkon svojí působnosti, nejde-li o vydávání rozhodnutí, výhradně na základě automatizovaného zpracování osobních údajů; popis počítačových algoritmů a výběrová kritéria, na jejichž základě je toto zpracování prováděno, uvede orgán celní správy v záznamech o činnosti zpracování osobních údajů a uchovává je nejméně po dobu jednoho roku od jejich posledního použití pro zpracování osobních údajů.

(3) Při uplatnění práva na námitku nebo jiného prostředku ochrany proti zpracování osobních údajů se použijí obdobně ustanovení jiného zákona o stížnosti.

§ 57

Pověřenec pro ochranu osobních údajů

(1) Pověřencem pro ochranu osobních údajů (dále jen „pověřenec“) jmenuje generální ředitel celníka nebo občanského zaměstnance, který je odborně připraven pro plnění úkolů pověřence. Generální ředitel může jmenovat jednoho pověřence pro více orgánů celní správy.

(2) Pověřenec

a) je informován o všech připravovaných a prováděných činnostech zpracování osobních údajů orgánem celní správy,

b) poskytuje orgánu celní správy informace a poradenství v oblasti ochrany osobních údajů,

c) prověřuje s přihlédnutím k rizikovosti, povaze a rozsahu činností zpracování osobních údajů plnění povinností orgánu celní správy v oblasti ochrany osobních údajů,

d) přijímá podání subjektů údajů související se zpracováním osobních údajů orgánem celní správy a s výkonem práv těchto subjektů a

e) je v záležitostech týkajících se zpracování osobních údajů kontaktním místem pro Úřad pro ochranu osobních údajů a spolupracuje s ním.

HLAVA II

Získávání údajů

§ 58

Společná ustanovení pro získávání údajů

(1) Orgány celní správy mohou v rozsahu potřebném pro plnění konkrétního úkolu při výkonu své působnosti žádat od správce evidence nebo jejího provozovatele poskytnutí údajů

- a) ze základního registru obyvatel,
- b) z agendového informačního systému evidence obyvatel,
- c) z evidence občanů Evropské unie a evidence cizinců,
- d) z evidence občanských průkazů,
- e) z evidence cestovních dokladů,
- f) z evidence diplomatických a služebních pasů,
- g) z registru rodných čísel,
- h) z registru ekonomických subjektů,
- i) z evidence povolení k zaměstnání,
- j) z evidence vězňů a vazebně stíhaných osob,
- k) z katastru nemovitostí,
- l) z rejstříku trestů,
- m) z databáze účastníků veřejně dostupné telefonní služby,
- n) z centrálního registru silničních vozidel,
- o) z centrálního registru řidičů,
- p) ze základního registru právnických osob, podnikajících fyzických osob a orgánů veřejné moci,
- q) z agendového informačního systému cizinců,
- r) z centrálního registru zbraní,
- s) z evidence údajů o mýtném,
- t) z registru pojištěnců veřejného zdravotního pojištění,
- u) z registru pojištěnců důchodového pojištění,
- v) z registrů pojištěnců nemocenského pojištění,
- w) z registrů zaměstnavatelů,
- x) z Rejstříku zástav,
- y) z dalších evidencí, stanoví-li tak jiný právní předpis.

(2) Orgány celní správy mohou žádat od Ministerstva spravedlnosti poskytnutí údajů z evidence přestupků v

rozsahu potřebném pro plnění konkrétního úkolu při výkonu působnosti orgánů celní správy, pokud je to nezbytné pro posouzení důvodů pro

- a) zajištění daně,
- b) registraci, nebo
- c) povolení podle zákona upravujícího spotřební daně nebo daň z přidané hodnoty.

(3) Správce evidence nebo její provozovatel je povinen žádosti o poskytnutí údajů bez zbytečného odkladu vyhovět poskytnutí údajů je bezúplatné s výjimkou poskytnutí údajů z Rejstříku zástav.

(4) Údaje se poskytují způsobem umožňujícím dálkový a nepřetržitý přístup; v případě evidence občanských průkazů a evidence cestovních dokladů lze údaje poskytnout pouze způsobem umožňujícím nepřetržitý přístup; v případě databáze účastníků veřejně dostupné telefonní služby se údaje poskytují ve formě a rozsahu stanoveném jiným právním předpisem.

(5) Orgány celní správy mohou pro plnění konkrétního úkolu při výkonu své působnosti využívat v součinnosti s policií údaje jmenné evidence cestujících podle zákona upravujícího civilní letectví.

(6) Orgány celní správy mohou v rozsahu nezbytném pro splnění konkrétního úkolu při výkonu své působnosti požadovat od dalších orgánů veřejné správy, jakož i od právnických nebo fyzických osob potřebné podklady a informace včetně osobních údajů. Tyto orgány a osoby jsou povinny požadovanou pomoc poskytnout; nemusí tak učinit, brání-li jim v tom zákonem uložená nebo uznaná povinnost mlčenlivosti anebo plnění jiné zákonné povinnosti. Fyzická osoba tak nemusí učinit, pokud by poskytnutím pomoci vystavila vážnému ohrožení sebe nebo osobu blízkou.

(7) Údaje musí být předávány způsobem, který umožňuje uchování identifikačních údajů o orgánu celní správy nebo o celníkovi, který o poskytnutí údajů žádal, a o účelu, k němuž bylo poskytnutí údajů žádáno, nejméně po dobu 5 let. O těchto skutečnostech je správce evidence nebo její provozovatel povinen zachovávat mlčenlivost.

(8) Ministerstvo zpracovává a poskytuje orgánům celní správy údaje získané pro účel výkonu působnosti orgánů celní správy a výkonu působnosti ministerstva podle tohoto zákona.

HLAVA III

Evidenční ochrana osobních údajů

§ 59

Opatření k evidenční ochraně

V souvislosti s výkonem své působnosti mohou orgány celní správy požadovat na Ministerstvu vnitra ohledně celníků nebo občanských zaměstnanců, u nichž lze důvodně předpokládat ohrožení jejich života nebo zdraví, opatření k evidenční ochraně osobních údajů celníka nebo občanského zaměstnance, jeho manžela, partnera, dítěte a rodičů, jejich soukromých vozidel, jakož i opatření k evidenční ochraně krycích dokladů a služebních vozidel.

Zpracování osobních údajů za účelem předcházení, vyhledávání a odhalování trestné činnosti, stíhání trestných činů a zajištění vnitřní bezpečnosti orgány celní správy

§ 60

Zpracovávání osobních údajů

(1) Tato hlava zpracovává příslušné předpisy Evropské unie¹¹⁾ a upravuje zpracování osobních údajů orgány celní správy v rozsahu nezbytném pro výkon jejich působnosti za účelem předcházení, vyhledávání a odhalování trestné činnosti a stíhání trestných činů včetně ochrany veřejného pořádku a vnitřní bezpečnosti.

(2) Orgány celní správy mohou zpracovávat osobní údaje, pokud je to nezbytné pro účely podle odstavce 1. Orgány celní správy mohou zpracovávat osobní údaje také k ochraně důležitých zájmů subjektu údajů, pokud tyto zájmy souvisí s účely podle odstavce 1.

(3) Shromažďovat údaje o rasovém nebo etnickém původu, náboženském, filosofickém nebo politickém přesvědčení, členství v odborové organizaci, zdravotním stavu, sexuálním chování nebo sexuální orientaci mohou orgány celní správy, je-li to nezbytné pro účely šetření konkrétního trestného činu.

(4) Osobní údaje podle odstavce 1 mohou orgány celní správy zpracovávat v nezbytném rozsahu i pro plnění jiných úkolů při výkonu své působnosti.

(5) Orgány celní správy zpracovávají osobní údaje pro účely podle odstavce 1 odděleně od osobních údajů zpracovávaných při plnění jiných úkolů.

(6) Orgány celní správy mohou za účely uvedenými v odstavci 1

- a) shromažďovat osobní údaje otevřeně i utajeným způsobem nebo pod záminkou jiného účelu anebo jiné činnosti nebo
- b) sdružovat osobní údaje, které byly získány k rozdílným účelům.

(7) Je-li to nezbytné, lze osobní údaje zpracovávat za účely uvedenými v odstavci 1 i tehdy, pokud byly zpracovávány za jiným účelem.

§ 61

Obecné podmínky pro předávání nebo zpřístupňování osobních údajů

(1) Orgány celní správy mohou i bez žádosti předat nebo zpřístupnit osobní údaje zpracovávané pro účely podle § 60 odst. 1,

- a) stanoví-li tak zákon, mezinárodní smlouva nebo příslušný předpis Evropské unie upravující oblast zjednodušení výměny operativních a jiných informací mezi donucovacími orgány¹²⁾,

b) je-li předání nebo zpřístupnění osobních údajů nezbytné k odstranění závažného ohrožení bezpečnosti osob nebo veřejného pořádku, nebo

c) je-li to ve prospěch subjektu údajů, který dal k předání nebo zpřístupnění podnět nebo lze-li jeho prospěch na základě okolností důvodně předpokládat.

(2) Nepřesné osobní údaje nelze předávat nebo zpřístupňovat; neověřené osobní údaje se při předání nebo zpřístupnění označí a uvede se míra jejich spolehlivosti. Dojde-li k předání nebo zpřístupnění nepřesných osobních údajů nebo k nesprávnému předání osobních údajů, musí být takové osobní údaje opraveny, vymazány nebo omezeno jejich zpracování a orgány celní správy o tom bez zbytečného odkladu informují příjemce těchto údajů a orgán příslušný pro předcházení, vyhledávání a odhalování trestné činnosti a stíhání trestných činů, výkon trestů, zajištění vnitřního pořádku a bezpečnosti, včetně pátrání po osobách a věcech nebo zajištění bezpečnosti České republiky, který je jejich původcem.

(3) Příjemce osobních údajů je oprávněn zpracovávat osobní údaje k jinému účelu, než ke kterému byly předány nebo zpřístupněny, pokud k tomu orgán celní správy udělí souhlas.

(4) Orgány celní správy mohou při předání nebo zpřístupnění osobních údajů stanovit příjemci podmínky vyplývající z tohoto nebo jiného zákona týkající se zpracování předaných nebo zpřístupněných osobních údajů; to neplatí pro předání orgánům příslušným pro předcházení, vyhledávání, odhalování trestné činnosti a stíhání trestných činů, výkon trestů, zajištění vnitřního pořádku a bezpečnosti, včetně pátrání po osobách a věcech nebo zajištění bezpečnosti České republiky, nebo pro předání osobních údajů v rámci Evropské unie a schengenského prostoru.

§ 62

Vnitrostátní předávání a zpřístupňování osobních údajů

(1) Orgány celní správy předávají a zpřístupňují osobní údaje orgánům příslušným k předcházení, vyhledávání, odhalování trestné činnosti a stíhání trestných činů, výkonu trestů, zajištění vnitřního pořádku a bezpečnosti, včetně pátrání po osobách a věcech nebo zajištění bezpečnosti České republiky, je-li to nezbytné pro plnění jejich úkolů.

(2) Orgány celní správy mohou předat nebo zpřístupnit osobní údaje, které získaly za účely uvedenými v § 60 odst. 1, orgánům veřejné správy pro plnění úkolů v rámci jejich působnosti.

ČÁST ŠESTÁ

Mezinárodní spolupráce

HLAVA I

Použití operativně pátracích prostředků

§ 63

Základní podmínky použití

(1) Pověřený celní orgán může při výkonu své působnosti vyplývající z mezinárodních smluv používat operativně pátrací prostředky, odposlech a záznam telekomunikačního provozu stanovené trestním řádem (dále jen „operativně pátrací prostředky“) při provádění dohledu nad osobami, o kterých existují závažné důvody předpokládat, že porušují nebo porušily právní předpisy druhé smluvní strany.

(2) Prováděním dohledu podle odstavce 1 nejsou dotčena práva a povinnosti pověřeného celního orgánu vyplývající z právních předpisů upravujících trestní řízení.

(3) Operativně pátrací prostředky mohou být použity pouze, pokud by porušení právních předpisů druhé smluvní strany, v případě, že by k němu došlo na území České republiky, bylo posuzováno podle trestního zákona jako úmyslný trestný čin.

§ 64

Zvláštní podmínky použití

(1) Používáním operativně pátracích prostředků nesmí být sledován jiný účel, než který je uveden v příslušné mezinárodní smlouvě; práva a svobody osob lze omezit jen v míře nezbytně nutné.

(2) Pověřený celní orgán je povinen zabezpečit ochranu operativně pátracích prostředků, jakož i informací získaných při provádění dohledu podle § 63 před vyrazením, zneužitím, poškozením, odcizením, zničením nebo ztrátou.

§ 65

Kontrola použití

(1) Kontrolu použití odposlechu a záznamu telekomunikačního provozu a použití sledování osob a věcí podle jiného právního předpisu vykonává Poslanecká sněmovna, která k tomuto účelu zřizuje kontrolní orgán.

(2) Ministr předkládá kontrolnímu orgánu nejméně dvakrát ročně a dále na jeho žádost veškeré požadované informace o použití prostředků podle odstavce 1.

(3) Členové kontrolního orgánu jsou povinni zachovávat mlčenlivost o utajovaných informacích, o kterých se dozvěděli v souvislosti s výkonem této funkce, a to i poté, kdy přestali být jeho členy; tím nejsou dotčeny předpisy o ochraně utajovaných informací.

HLAVA II

Přístup k údajům schengenského informačního systému a zařazování údajů do tohoto systému

§ 66

Přístup a předávání informací

(1) Orgány celní správy mají přístup k informacím z informačního systému vytvořeného státy, které jsou vázány mezinárodními smlouvami o postupném odstraňování kontrol na společných hranicích a s nimi souvisejícími předpisy Evropské unie (dále jen „Schengenský informační systém“), a mohou v těchto informacích vyhledávat, a to pouze pro potřeby

- a) výkonu působnosti pověřeného celního orgánu,
- b) celního dohledu a celní kontroly,
- c) pátrání po zboží protiprávně dovezeném, vyvezeném nebo odňatém celnímu dohledu,
- d) trestního řízení,
- e) koordinace činností uvedených v písmenech a) až d).

(2) Informace určené k zařazení do Schengenského informačního systému předávají orgány celní správy Policejnímu prezidiu České republiky podle ustanovení jiného právního předpisu.

HLAVA III

Výměna informací v rámci evropské unie a schengenského prostoru

§ 67

Vymezení některých pojmů

(1) Donucovacím orgánem se pro účely tohoto zákona rozumí policejní, celní nebo jiný orgán členského státu, který může předcházet trestné činnosti, odhalovat a vyšetřovat trestné činy a přijímat proti nim opatření, a který je uveden v prohlášení členského státu uloženého u generálního sekretariátu Rady Evropské unie. Pro účely výměny informací s členskými státy v rámci policejní spolupráce se za donucovací orgán považuje též Europol a Eurojust.

(2) Celní vyhledávací činností se pro účely tohoto zákona rozumí činnost donucovacího orgánu, předcházející přípravnému řízení nebo v jeho rámci, při níž je donucovací orgán oprávněn shromažďovat, zpracovávat a analyzovat informace o trestných činech nebo trestné činnosti za účelem zjištění, zda byly nebo mohou být v budoucnu spáchány konkrétní trestné činy.

(3) Operativní informací se pro účely tohoto zákona rozumí informace využitelná v rámci celní vyhledávací činnosti.

§ 68

Výměna operativních informací

(1) Pověřený celní orgán může na žádost donucovacího orgánu poskytnout v rámci jeho celní vyhledávací činnosti operativní informace pro splnění konkrétního úkolu.

(2) Operativní informace získané od jiného členského státu nebo od třetí země mohou být dále poskytovány pouze se souhlasem státu, který je poskytl.

(3) Pověřený celní orgán může nezbytné operativní informace v rozsahu své působnosti od donucovacího orgánu dožadovat, pokud existuje důvodný předpoklad, že takové informace jsou tomuto orgánu dostupné. Vzor žádosti o poskytnutí operativních informací stanoví ministerstvo vyhláškou.

§ 69

Lhůty pro vyřizování žádosti

(1) Nebrání-li tomu vážné důvody uvedené v § 72, poskytne pověřený celní orgán požadované operativní informace donucovacímu orgánu

a) do 14 dnů ode dne přijetí žádosti, nebo

b) nacházejí-li se tyto informace v informačním systému přímo dostupné pověřenému celnímu orgánu a týkají-li se trestných činů, na které se vztahuje výjimka ze zásady oboustranné trestnosti podle trestního řádu, do

1. 7 dnů ode dne přijetí žádosti, nebo

2. 8 hodin od okamžiku přijetí žádosti v naléhavých případech.

(2) Nelze-li požadované operativní informace ve lhůtách stanovených v odstavci 1 poskytnout, sdělí pověřený celní orgán neprodleně donucovacímu orgánu důvody, pro které tak nelze učinit. Je-li poskytnutí operativních informací spojeno s přesahujícími technickými, organizačními nebo jinými možnostmi příslušného orgánu, může pověřený celní orgán lhůtu stanovenou v odstavci 1 písm. b) bodě 2 prodloužit. Takto prodloužená lhůta nesmí být delší než 3 dny ode dne přijetí žádosti a donucovací orgán musí být o jejím prodloužení neprodleně informován.

(3) Vzor formuláře, jímž pověřený celní orgán sdělí donucovacímu orgánu požadované operativní informace nebo důvody, pro které nelze operativní informace poskytnout ve stanovené lhůtě, stanoví ministerstvo vyhláškou.

§ 70

Spontánní výměna operativních informací

Podstatné a nezbytné operativní informace týkající se trestných činů podle § 69 odst. 1 písm. b) pověřený celní orgán poskytne neprodleně donucovacímu orgánu i bez žádosti, pokud existuje důvodný předpoklad, že tyto informace mohou být využity při předcházení trestné činnosti, odhalování a vyšetřování trestných jednání nebo při přijímání opatření proti nim.

§ 71

Použití operativních informací

- (1) Přijaté operativní informace může pověřený celní orgán použít výlučně pro provádění celní vyhledávací činnosti nebo k zabránění bezprostředního a vážného ohrožení veřejné bezpečnosti. Pro jiné účely je nutný předchozí souhlas předávajícího členského státu.
- (2) Souhlas k použití poskytnutých operativních informací pro jiné účely než podle odstavce 1 věty první může pověřený celní orgán vydat na žádost donucovacího orgánu, kterému tyto informace poskytl; souhlas může být udělen již v okamžiku předání operativních informací.
- (3) Pokud tak stanoví jiný právní předpis, lze donucovacímu orgánu stanovit při poskytnutí operativních informací podmínky pro jejich použití nebo pro oznámení výsledků celní vyhledávací činnosti, v jejímž rámci k výměně těchto informací došlo.
- (4) Ve zvláštních případech, kdy podmínky stanovené podle odstavce 3 nebo obdobné podmínky stanovené pověřenému celnímu orgánu předávajícím členským státem nejsou podle právního předpisu členského státu, v němž jsou tyto informace použity, závazné pro orgán příslušný k dohledu nad donucovacím orgánem, pověřený celní orgán
- a) provede z vlastního podnětu nebo na žádost donucovacího orgánu konzultace týkající se použití poskytnutých nebo přijatých operativních informací,
 - b) může požádat donucovací orgán o sdělení, jakým způsobem byly předané operativní informace, které jsou předmětem konzultací podle písmene a), použity nebo dále zpracovány.
- (5) Operativní informace přijaté pověřeným celním orgánem nelze zveřejnit, pokud o to donucovací orgán požádá nebo tak stanoví jiný právní předpis.

§ 72

Neposkytnutí operativních informací

- (1) Pověřený celní orgán donucovacímu orgánu operativní informace neposkytne, pokud lze důvodně předpokládat, že by jejich poskytnutí
- a) poškodilo podstatné bezpečnostní zájmy České republiky,
 - b) ohrozilo úspěch probíhající celní vyhledávací činnosti, vyšetřování trestných činů nebo bezpečnost osob, nebo
 - c) bylo jednoznačně nepřiměřené nebo nepodstatné z hlediska účelu, pro který byla žádost podána.
- (2) Poskytnutí operativních informací donucovacímu orgánu může pověřený celní orgán odmítnout, pokud se žádost týká trestného činu, za který může být podle českého právního řádu udělen trest odnětí svobody, jehož horní hranice trestní sazby nepřesahuje 1 rok.
- (3) Pověřený celní orgán sdělí donucovacímu orgánu důvody odmítnutí poskytnutí operativních informací ve lhůtách podle § 69. Vzor tohoto sdělení stanoví ministerstvo vyhláškou.
- (4) Podléhá-li poskytnutí operativních informací souhlasu nebo povolení státního zástupce nebo soudce, pověřený

celní orgán operativní informace donucovacímu orgánu poskytne až po udělení tohoto souhlasu.

HLAVA IV

Zvláštní ustanovení o zpracování a předávání nebo zpřístupňování osobních údajů v rámci evropské unie a schengenského prostoru

§ 72a

Předávání a zpřístupňování osobních údajů v rámci Evropské unie a schengenského prostoru

Pověřený celní orgán může i bez žádosti předat nebo zpřístupnit osobní údaje zpracovávané pro účely uvedené v § 60 odst. 1

a) bezpečnostnímu sboru nebo donucovacímu orgánu členského státu, jakož i přidruženého státu, který uplatňuje právní předpisy k provedení právního předpisu Evropské unie upravujícího zpracování osobních údajů za účelem předcházení, vyhledávání a odhalování trestné činnosti a stíhání trestných činů včetně ochrany před hrozbami pro veřejnou bezpečnost a jejich předcházení¹¹),

b) Europolu,

c) Eurojustu, nebo

d) příslušnému orgánu nebo instituci členského státu v rozsahu a za účelem stanoveným mezinárodní smlouvou nebo předpisy Evropské unie o policejní spolupráci¹³).

§ 73

Zpracovávání osobních údajů předávaných nebo zpřístupňovaných v rámci Evropské unie a schengenského prostoru

(1) Pověřený celní orgán v souladu s příslušným předpisem Evropské unie o policejní spolupráci zpracovává při výkonu své působnosti osobní údaje zpřístupněné nebo předávané

a) členským státem anebo přidruženým státem nebo zpřístupněné nebo předávané do členského státu anebo přidruženého státu, nebo

b) orgánem zřízeným na základě Smlouvy o Evropské unii anebo Smlouvy o fungování Evropské unie (dále jen „evropský orgán“) nebo informačním systémem zřízeným na základě Smlouvy o Evropské unii nebo Smlouvy o fungování Evropské unie (dále jen „evropský informační systém“) nebo zpřístupněné nebo předávané evropskému orgánu anebo do evropského informačního systému,

v rozsahu a za podmínek stanovených zákonem.

(2) Pověřený celní orgán při zpracování osobních údajů zpřístupněných nebo předaných podle odstavce 1 dodržuje podmínky stanovené předávajícím orgánem na základě příslušného předpisu Evropské unie o policejní spolupráci.

(3) Je-li k dodržení podmínky stanovené příslušným předpisem Evropské unie o policejní spolupráci třeba souhlas nebo vyjádření členského státu, přidruženého státu nebo evropského orgánu, pověřený celní orgán stanoví tomuto členskému státu, přidruženému státu nebo evropskému orgánu přiměřenou lhůtu, ve které má zaslat souhlas nebo vyjádření, a upozorní jej, že pokud ve stanovené lhůtě své vyjádření nezašle, má se za to, že s dalším předpokládaným postupem souhlasí.

(4) Pověřený celní orgán může při předání nebo zpřístupnění osobních údajů členskému státu, přidruženému státu, evropskému orgánu nebo evropskému informačnímu systému stanovit podmínky týkající se zpracování předaných nebo zpřístupněných osobních údajů vyplývající z tohoto zákona nebo jiného právního předpisu.

(5) Pověřený celní orgán může

- a) vyslovit souhlas, aby byly prostřednictvím členského státu, přidruženého státu, evropského orgánu nebo evropského informačního systému předány osobní údaje, které pověřený celní orgán členskému státu, přidruženému státu, evropskému orgánu nebo do evropského informačního systému předal nebo zpřístupnil, třetímu státu nebo mezinárodní organizaci; takový souhlas může být udělen i obecně,
- b) požadovat od členského státu, přidruženého státu nebo evropského orgánu informace o zpracovávání předaných osobních údajů.

HLAVA V

Zvláštní ustanovení o výměně informací a o zpracování osobních údajů s jinými než členskými státy a mezinárodními organizacemi

§ 73a

Zvláštní ustanovení o výměně operativních informací

Ustanovení § 68 až 72 se přiměřeně použijí při výměně operativních informací s jinými než členskými státy a mezinárodními organizacemi v rámci policejní spolupráce na základě mezinárodní smlouvy nebo jiného mezinárodního ujednání, nestanoví-li toto ujednání jinak.

§ 73b

Předání nebo zpřístupnění osobních údajů do třetích států a mezinárodním organizacím

(1) Pověřený celní orgán může i bez žádosti předat nebo zpřístupnit osobní údaje mezinárodní organizaci Interpol nebo bezpečnostnímu sboru státu, který neuplatňuje právní předpisy k provedení právního předpisu Evropské unie upravujícího zpracování osobních údajů za účelem předcházení, vyhledávání a odhalování trestné činnosti a stíhání trestných činů včetně ochrany před hrozbami pro veřejnou bezpečnost a jejich předcházení, nebo obdobnému

orgánu mezinárodní organizace, pokud je to nezbytné pro předcházení trestné činnosti, prověřování skutečností nasvědčujících tomu, že byl spáchán trestný čin, odhalování a vyšetřování trestných činů, výkonu trestů nebo při zajišťování veřejného pořádku a bezpečnosti.

(2) Pokud se na stát nebo mezinárodní organizaci podle odstavce 1 vztahuje rozhodnutí orgánu Evropské unie vyhlášené v Úředním věstníku Evropské unie o zajištění odpovídající úrovně ochrany osobních údajů v oblasti policejní spolupráce, odstavce 3 až 5 se nepoužijí, ledaže orgán Evropské unie rozhodne, že odpovídající úroveň ochrany již není zajištěna.

(3) Pověřený celní orgán může k účelům uvedeným v odstavci 1 provést předání nebo zpřístupnění osobních údajů státu nebo mezinárodní organizaci uvedeným v odstavci 1, pokud přijmou nezbytná opatření pro zajištění ochrany osobních údajů. Pověřený celní orgán informuje Úřad pro ochranu osobních údajů o kategoriích předání nebo zpřístupnění a uchovává informace o čase, příjemci a důvodech předání nebo zpřístupnění, jakož i dotčených osobních údajích; to neplatí, pokud opatření pro zajištění ochrany osobních údajů stanoví pro bezpečnostní sbor nebo mezinárodní organizaci podle odstavce 1 právní předpis nebo mezinárodní smlouva.

(4) Není-li splněna podmínka podle odstavce 3 věty první, může pověřený celní orgán předat nebo zpřístupnit osobní údaje, pokud je to nezbytné

- a) pro ochranu životně důležitých zájmů subjektu údajů nebo jiné osoby,
- b) k předání podle § 61 odst. 1 písm. c),
- c) k předejití bezprostředního a závažného ohrožení veřejné bezpečnosti a vnitřního pořádku v zahraničí,
- d) pro plnění konkrétního úkolu za účely uvedenými v § 60 odst. 1, nebo
- e) pro ochranu konkrétních právních nároků v souvislosti s účely uvedenými v § 60 odst. 1.

(5) Pověřený celní orgán osobní údaje podle odstavce 4 písm. d) nebo e) nepředá nebo nezpřístupní, popřípadě předá nebo zpřístupní pouze částečně, pokud zájem na ochraně základních práv a svobod subjektu údajů převažuje nad veřejným zájmem na jejich předání nebo zpřístupnění.

(6) Pověřený celní orgán může dále s přihlédnutím k závažnosti případu, účelu původního předání nebo zpřístupnění a úrovni ochrany osobních údajů

- a) vyslovit souhlas, aby byly prostřednictvím státu nebo mezinárodní organizace podle odstavce 1 předány nebo zpřístupněny osobní údaje, které pověřený celní orgán tomuto státu nebo mezinárodní organizaci předal nebo zpřístupnil, bezpečnostnímu sboru jiného státu nebo obdobnému orgánu jiné mezinárodní organizace podle odstavce 1; takový souhlas může být udělen i obecně, nebo
- b) požadovat od státu nebo mezinárodní organizace podle odstavce 1 informace o zpracování předaných nebo zpřístupněných osobních údajů.

§ 73c

Předání nebo zpřístupnění osobních údajů osobám a orgánům v třetích státech

(1) Je-li to nezbytné pro plnění konkrétního úkolu pověřeného celního orgánu za účely uvedenými v § 60 odst. 1, může pověřený celní orgán předat nebo zpřístupnit osobní údaje jakékoliv osobě nebo orgánu do třetího státu, pokud

a) zájem na ochraně základních práv a svobod subjektu údajů nepřevažuje nad veřejným zájmem na splnění takového úkolu a

b) předání nebo zpřístupnění zahraničnímu bezpečnostnímu sboru by nevedlo ke včasnému a řádnému splnění takového úkolu.

(2) Pověřený celní orgán o předání nebo zpřístupnění podle odstavce 1 bez zbytečného odkladu informuje příslušný zahraniční bezpečnostní sbor, ledaže by to vedlo ke ztížení nebo zmaření dosažení účelu předání nebo zpřístupnění údajů.

(3) Pověřený celní orgán informuje osobu nebo orgán třetího státu, kterému byly osobní údaje předány nebo zpřístupněny, o účelech, pro které lze takové osobní údaje v případě nutnosti zpracovávat.

(4) Pověřený celní orgán o předání nebo zpřístupnění podle odstavce 1 informuje Úřad pro ochranu osobních údajů. O postupu podle odstavců 1 až 3 pověřený celní orgán pořídí úřední záznam.

HLAVA VI

Celní informační systém

§ 74

Vymezení některých pojmů

(1) Celním informačním systémem je společný automatizovaný informační systém Evropské unie pro celní účely, jehož účelem je napomáhat předcházení závažným porušením právních předpisů a jejich vyšetřování a stíhání prostřednictvím rychlejšího zpřístupňování informací, které posiluje účinnost postupů spolupráce a kontroly celních orgánů členských států.

(2) Identifikační databáze celních spisů je zvláštní databáze v rámci celního informačního systému, jejímž účelem je umožnit orgánům členských států příslušným k celnímu šetření, pokud zahajují nebo provádějí vyšetřování určitých osob, jakož i Europolu a Eurojustu zjišťovat, které příslušné orgány ostatních členských států vedou nebo vedly vyšetřování určitých osob.

(3) Vyšetřovacím spisem je správní nebo trestní spis vedený příslušným orgánem v souvislosti s podezřením ze závažného porušení právních předpisů nebo jeho zjištěním.

(4) Závažným porušením právních předpisů se pro účely tohoto zákona rozumí porušení právních předpisů, za které může být uložen trest odnětí svobody nebo ochranné opatření spojené se zbavením osobní svobody s horní hranicí nejméně 1 rok nebo peněžitá sankce ve výši odpovídající částce nejméně 15 000 EUR.

(5) Výše možného peněžitého trestu v české měně se pro účely tohoto zákona přepočte na měnu euro směnným kursem devizového trhu vyhlášeným Českou národní bankou a platným ke dni založení vyšetřovacího spisu, který

se týká podezření ze závažného porušení nebo zjištění závažného porušení právních předpisů, za která může být tento trest uložen.

§ 75

Informace zadávané do celního informačního systému

(1) Generální ředitelství cel zadává do celního informačního systému výlučně informace nezbytné k plnění jeho účelu, včetně osobních údajů, a to informace o

- a) zboží,
- b) dopravních prostředcích,
- c) fyzických a právnických osobách,
- d) způsobech provádění podvodů,
- e) dostupnosti odborných znalostí,
- f) zajištěném, zabraném nebo propadlém zboží,
- g) zajištěné, zabrané nebo propadlé hotovosti.

(2) Do celního informačního systému se zadávají informace podle

- a) odstavce 1 písm. a) až f) pouze pro účely celní vyhledávací činnosti, skrytého sledování, kontrolní činnosti a strategické nebo operativní analýzy,
- b) odstavce 1 písm. g) pouze pro účely strategické nebo operativní analýzy.

(3) Součástí informací zadaných do celního informačního systému pro účely podle odstavce 2 mohou být osobní údaje pouze v případě, že existují skutečné poznatky, zejména na základě předchozí protiprávní činnosti, že se daná osoba dopustila, dopouští nebo hrozí, že se bude dopouštět závažného porušení právních předpisů. Součástí informací zadaných do celního informačního systému však nesmějí být osobní údaje vypovídající o rasovém nebo etnickém původu, politických postojích, náboženském nebo filosofickém přesvědčení, členství v odborových organizacích, zdravotním stavu nebo sexuální životě subjektu údajů.

(4) Součástí informací podle odstavce 1 písm. d) nesmějí být osobní údaje.

(5) Součástí informací podle odstavce 1 písm. a) až c) mohou být osobní údaje pouze v rozsahu

- a) jméno, dřívější příjmení a pseudonym nebo přezdívka,
- b) datum a místo narození,
- c) státní příslušnost,
- d) pohlaví,

- e) číslo, místo a datum vydání dokladu totožnosti, kterým se rozumí cestovní pas, občanský průkaz nebo řidičský průkaz,
- f) adresa místa pobytu,
- g) zvláštní objektivní a trvalá tělesná znamení,
- h) důvod pro zadání informací,
- i) navrhovaná opatření,
- j) výstražné kódy upozorňující na předchozí zkušenosti týkající se ozbrojení, násilí nebo útěku,
- k) registrační značka dopravního prostředku.

(6) Součástí informací podle odstavce 1 písm. e) mohou být osobní údaje pouze v rozsahu příjmení a jméno, popřípadě jména odborníků.

(7) Součástí informací podle odstavce 1 písm. f) a g) mohou být osobní údaje pouze v rozsahu

- a) jméno, dřívější příjmení a pseudonym nebo přezdívka,
- b) datum a místo narození,
- c) státní příslušnost,
- d) pohlaví,
- e) adresa místa pobytu.

§ 76

Informace získávané z celního informačního systému

(1) Informace získané z celního informačního systému může využívat

- a) Generální ředitelství cel pro správní nebo jiné účely pouze s předchozím souhlasem členského státu, který tyto informace do celního informačního systému zadal, a za podmínek jím stanovených,
- b) pověřený celní orgán pro účely policejní spolupráce za podmínek podle písmene a) a v souladu s ustanoveními tohoto zákona o zpracování osobních údajů v rámci policejní spolupráce,
- c) národní člen v Eurojustu, jeho zástupce nebo jeho asistent v rozsahu potřebném k plnění úkolů v Eurojustu.

(2) Generální ředitelství cel může předat

- a) jiným orgánům, třetím zemím a mezinárodním nebo regionálním organizacím informace získané z celního informačního systému, které jsou nezbytné pro výkon jejich působnosti podle jiného právního předpisu, pouze s předchozím souhlasem členského státu, který tyto informace do celního informačního systému zadal, a za

podmínek jím stanovených,

b) členskému státu, který do celního informačního systému informace zadal, informace o skutečnostech zjištěných při činnostech uvedených v § 75 odst. 2; součástí těchto informací mohou být pouze informace týkající se

1. nalezení zboží, dopravních prostředků a právnických nebo fyzických osob,
2. místa, času a důvodu provedení kontroly,
3. trasy a cíle cesty osob nebo dopravních prostředků,
4. osob doprovázejících dotčenou osobu nebo užívajících dopravní prostředky,
5. použitých dopravních prostředků,
6. převáženého zboží.

(3) Zjistí-li Generální ředitelství cel, že informace, které jím byly do celního informačního systému zadány, nesplňují podmínky stanovené tímto zákonem, bezodkladně tyto informace změní, doplní, opraví nebo zlikviduje a o provedených opatřeních informuje ostatní členské státy, Europol a Eurojust. V případě zjištění těchto nedostatků v informacích, které byly do celního informačního systému zadány jiným členským státem, bezodkladně o nich informuje tento členský stát.

(4) Pokud jsou informace zjišťované národním členem v Eurojustu, jeho zástupcem nebo asistentem zaznamenány v celním informačním systému, vyrozumí národní člen v Eurojustu bez zbytečného odkladu o této skutečnosti stát, který informace do celního informačního systému zadal. Do jiného než členského státu lze zjištěné informace předat pouze se souhlasem státu uvedeného ve větě první.

§ 77

Informace zadávané do identifikační databáze celních spisů

(1) Generální ředitelství cel zadává do identifikační databáze celních spisů výlučně informace z vyšetřovacích spisů, nezbytné k plnění jejího účelu, včetně osobních údajů, a to

a) informace o fyzických a právnických osobách, o kterých je nebo byl příslušným orgánem veden vyšetřovací spis a

1. které jsou podezřelé ze závažného porušení právních předpisů nebo z účasti na tomto jednání,
2. u kterých bylo zjištěno porušení právních předpisů podle bodu 1, nebo
3. jimž byl za porušení právních předpisů podle bodu 1 soudem uložen trest nebo příslušným správním orgánem uložena sankce,

b) informace o oblasti, které se vyšetřovací spis týká,

c) název, státní příslušnost a kontaktní spojení na orgán členského státu příslušného k celnímu šetření,

d) spisovou značku celního spisu.

(2) Informace podle odstavce 1 se do datového záznamu zadávají pro každou osobu zvlášť. Vytváření vzájemných odkazů mezi těmito datovými záznamy je zakázáno.

(3) Součástí informací podle odstavce 1 písm. a), jde-li o informace o fyzické osobě, mohou být osobní údaje pouze v rozsahu

a) jméno, dřívější příjmení a pseudonym nebo přezdívka,

b) datum a místo narození,

c) státní příslušnost,

d) pohlaví.

(4) Součástí informací podle odstavce 1 písm. a), jde-li o informace o právnické osobě, může být pouze

a) obchodní firma nebo název, popřípadě i jiné označení používané při její činnosti,

b) adresa sídla,

c) daňové identifikační číslo.

(5) Generální ředitelství cel do identifikační databáze celních spisů informace podle odstavce 1 nezasílá, pokud by

a) tím byl narušen veřejný pořádek nebo byly poškozeny jiné důležité zájmy, zejména bezprostředně a závažně ohrožena bezpečnost České republiky, jiného členského státu nebo třetího státu, nebo ohrožen jejich jiný důležitý veřejný zájem, nebo

b) tyto informace mohly vážně poškodit práva fyzických osob nebo nepříznivě ovlivnit probíhající vyšetřování.

§ 78

Uchovávání informací v celním informačním systému

(1) Informace obsažené v celním informačním systému jsou uchovávány pouze po dobu nezbytnou k dosažení účelu, pro který do něj byly zadány.

(2) Osobní údaje zadané do celního informačního systému jiným členským státem z něj nesmějí být kopírovány do jiných vnitrostátních informačních systémů, s výjimkou pořízení kopií pro účely podle § 76 odst. 1 a pro účely analýzy rizik.

(3) Osobní údaje zkopírované z celního informačního systému jsou uchovávány pouze po dobu nezbytnou k dosažení účelu, pro který byly kopie pořízeny, nejvýše však po dobu 10 let.

(4) Generální ředitelství cel přezkoumává alespoň jednou ročně potřebu uchování informací, které jím byly do celního informačního systému zadány. Na základě výsledku tohoto přezkumu může rozhodnout o uchování informací do dalšího přezkumu, je-li to nutné k dosažení účelu, pro který byly zadány.

(5) Generální ředitelství cel přezkoumává alespoň jednou ročně potřebu uchování osobních údajů, jejichž kopie jím byly z celního informačního systému pořízeny. Osobní údaje, které nejsou nezbytné k operativní analýze, okamžitě zlikviduje nebo z nich odstraní veškeré prvky umožňující identifikaci osob.

§ 79

Uchovávání informací v identifikační databázi celních spisů

(1) Informace obsažené v identifikační databázi celních spisů jsou uchovávány pouze po dobu, která počíná běžet ode dne zapsání informací do spisu a která je nezbytná k dosažení účelu, pro který byly informace do této databáze zadány, nejvýše však po dobu

- a) 3 let, týkají-li se informace probíhajících celních šetření, u nichž dosud nebylo zjištěno žádné porušení právních předpisů; Generální ředitelství cel zlikviduje informace, které jím byly do identifikační databáze celních spisů zadány, před uplynutím 3 let, uplynulo-li od posledního vyšetřovacího úkonu 12 měsíců,
- b) 6 let, týkají-li se informace celních šetření, která vedla k prokázání porušení právních předpisů, ale dosud nevedla k odsouzení nebo k uložení peněžité sankce,
- c) 10 let, týkají-li se informace šetření, která vedla k odsouzení nebo k uložení peněžité sankce.

(2) Generální ředitelství cel zlikviduje informace, které jím byly do identifikační databáze celních spisů zadány, jakmile zjistí, že odpadl důvod, pro který byly do této databáze zadány.

§ 80

Ochrana výměny informací

Nestanoví-li tento zákon jinak, vztahují se na ochranu výměny informací zadanych do celního informačního systému nebo z něj získaných ustanovení tohoto zákona o zpracování osobních údajů v rámci policejní spolupráce.

ČÁST SEDMÁ

Ustanovení přechodná, závěrečná a zrušovací

§ 81

Přechodná a závěrečná ustanovení

(1) Zrušují se celní ředitelství a celní úřady zřízené podle dosavadních právních předpisů.

(2) Generální ředitelství cel, zřízené podle dosavadních právních předpisů, se považuje za Generální ředitelství cel zřízené podle tohoto zákona. Dosavadní generální ředitel Generálního ředitelství cel se považuje za generálního ředitele jmenovaného podle tohoto zákona.

(3) Řízení a jiné postupy v prvním stupni, které ke dni nabytí účinnosti tohoto zákona nebyly Generálním ředitelstvím cel zřízeným podle dosavadních právních předpisů ukončeny a u nichž podle tohoto zákona nebo jiného právního předpisu přechází příslušnost na celní úřady, dokončí Generální ředitelství cel zřízené podle tohoto zákona.

(4) Řízení a jiné postupy, které přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona nebyly ministerstvem ukončeny, dokončí ministerstvo i v případech, kdy působnost ministerstva přechází ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona na orgány celní správy.

§ 82

(1) Spisy Generálního ředitelství cel, celních ředitelství a celních úřadů příslušných do dne nabytí účinnosti tohoto zákona převezmou orgány celní správy příslušné ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona.

(2) Jsou-li v rozhodnutích nebo osvědčeních vydaných při správě daní nebo ve správním řízení do dne nabytí účinnosti tohoto zákona uvedeny Generální ředitelství cel, celní ředitelství nebo celní úřady, rozumí se jimi orgány celní správy příslušné ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona.

(3) Jsou-li v rozhodnutích o delegaci vydaných při správě daní nebo ve správním řízení uvedeny celní úřady zřízené podle dosavadních právních předpisů, rozumí se jimi celní úřady zřízené podle tohoto zákona, součástí jejichž správních obvodů jsou správní obvody v rozhodnutích uvedených celních úřadů zřízených podle dosavadních právních předpisů.

(4) Je-li v pověřeních vydaných při správě daní nebo ve správním řízení do dne nabytí účinnosti tohoto zákona uvedeno Generální ředitelství cel, rozumí se jím Generální ředitelství cel zřízené podle tohoto zákona.

(5) Jsou-li v pověřeních vydaných do dne nabytí účinnosti tohoto zákona při správě daní nebo ve správním řízení uvedeny celní úřady zřízené podle dosavadních právních předpisů, rozumí se jimi celní úřady zřízené podle tohoto zákona, součástí jejichž správních obvodů jsou správní obvody v pověření uvedených celních úřadů zřízených podle dosavadních právních předpisů.

(6) Jsou-li v plných mocech nebo pověřeních uplatněných u Generálního ředitelství cel, celních ředitelství nebo celních úřadů zřízených podle dosavadních právních předpisů uvedeny Generální ředitelství cel, celní ředitelství nebo celní úřady zřízené podle dosavadních právních předpisů, rozumí se jimi orgány celní správy příslušné ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona.

(7) Fyzické a právnické osoby jsou povinny uvést označení používané při své činnosti do souladu s ustanovením § 13 tohoto zákona do 6 měsíců ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona.

§ 83

Zrušovací ustanovení

Zrušuje se:

1. Zákon č. 185/2004 Sb., o Celní správě České republiky.
2. Část sedmá zákona č. 635/2004 Sb., kterým se mění některé zákony v souvislosti s přijetím zákona o správních poplatcích.
3. Část desátá zákona č. 669/2004 Sb., kterým se mění zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů, a některé další zákony.
4. Část druhá zákona č. 80/2006 Sb., kterým se mění zákon č. 13/1997 Sb., o pozemních komunikacích, ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony.
5. Část patnáctá zákona č. 230/2006 Sb., kterým se mění zákon č. 89/1995 Sb., o státní statistické službě, ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony.
6. Část třetí zákona č. 575/2006 Sb., kterým se mění zákon č. 353/2003 Sb., o spotřebních daních, ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony.
7. Část devátá zákona č. 170/2007 Sb., kterým se mění některé zákony v souvislosti se vstupem České republiky do schengenského prostoru.
8. Část desátá zákona č. 130/2008 Sb., kterým se mění zákon č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání (živnostenský zákon), ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony.
9. Část první zákona č. 136/2008 Sb., kterým se mění zákon č. 185/2004 Sb., o Celní správě České republiky, ve znění pozdějších předpisů, a zákon č. 13/1993 Sb., celní zákon, ve znění pozdějších předpisů.
10. Část sedmá zákona č. 218/2009 Sb., kterým se mění zákon č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů, a některé další zákony.
11. Část sto čtyřicátá devátá zákona č. 227/2009 Sb., kterým se mění některé zákony v souvislosti s přijetím zákona o základních registrech.
12. Zákon č. 288/2009 Sb., kterým se mění zákon č. 185/2004 Sb., o Celní správě České republiky, ve znění pozdějších předpisů.
13. Část druhá zákona č. 104/2011 Sb., kterým se mění zákon č. 13/1993 Sb., celní zákon, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 185/2004 Sb., o Celní správě České republiky, ve znění pozdějších předpisů, a zákon č. 99/2004 Sb., o rybníkářství, výkonu rybářského práva, rybářské strážní, ochraně mořských rybolovných zdrojů a o změně některých zákonů (zákon o rybářství), ve znění pozdějších předpisů.
14. Část třetí zákona č. 150/2011 Sb., kterým se mění zákon č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 124/1992 Sb., o Vojenské policii, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 185/2004 Sb., o Celní správě České republiky, ve znění pozdějších předpisů, a zákon č. 141/1961 Sb., o trestním řízení soudním (trestní řád), ve znění pozdějších předpisů.
15. Vyhláška č. 179/2011 Sb., o způsobu vnějšího označení a odznaků Celní správy České republiky, vzorech služebních stejnokrojů a zvláštním barevném provedení a označení služebních vozidel Celní správy České republiky.

§ 84

Tento zákon nabývá účinnosti dnem 1. ledna 2013.

Němcová v. r.

Klaus v. r.

Nečas v. r.

¹⁾ Nařízení Rady (ES, Euratom) č. 1150/2000 ze dne 22. května 2000, kterým se provádí rozhodnutí 94/728/ES, Euratom o systému vlastních zdrojů Společenství.

²⁾ Nařízení Rady (ES) č. 2073/2004 o správní spolupráci v oblasti spotřebních daní.

³⁾ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 638/2004 ze dne 31. března 2004 o statistice Společenství obchodu se zbožím mezi členskými státy a o zrušení nařízení Rady (EHS) č. 3330/91.

⁴⁾ Nařízení (ES) č. 1005/2008 ze dne 29. září 2008, kterým se zavádí systém Společenství pro předcházení, potírání a odstranění nezákonného, nehlášeného a neregulovaného rybolovu, mění Nařízení (EHS) č. 2847/93, (ES) č. 1936/2001 a (ES) č. 601/2004 a zrušují Nařízení (ES) č. 1093/94 a (ES) č. 1447/1999.

⁶⁾ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 952/2013, kterým se stanoví celní kodex Unie.

⁷⁾ Čl. 16 nařízení Rady (ES) č. 1005/2008.

⁹⁾ Čl. 16 odst. 3 písm. b) nařízení Rady (ES) č. 1005/2008.

Čl. 10 nařízení Komise (ES) č. 1010/2009 ze dne 22. října 2009, kterým se stanoví prováděcí pravidla k nařízení Rady (ES) č. 1005/2008, kterým se zavádí systém Společenství pro předcházení, potírání a odstranění nezákonného, nehlášeného a neregulovaného rybolovu, v platném znění.

¹¹⁾ Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/680 ze dne 27. dubna 2016 o ochraně fyzických osob v souvislosti se zpracováním osobních údajů příslušnými orgány za účelem prevence, vyšetřování, odhalování či stíhání trestných činů nebo výkonu trestů, o volném pohybu těchto údajů a o zrušení rámcového rozhodnutí Rady 2008/977/SVV.

¹²⁾ Rámcové rozhodnutí Rady 2006/960/SVV o zjednodušení výměny operativních a jiných informací mezi donucovacími orgány členských států Evropské unie.

¹³⁾ Například rámcové rozhodnutí Rady 2006/960/SVV o zjednodušení výměny operativních a jiných informací mezi donucovacími orgány členských států Evropské unie.

¹⁴⁾ Prováděcí nařízení Komise (EU) 2019/1026 ze dne 21. června 2019 o technických postupech pro vývoj, údržbu a používání elektronických systémů pro výměnu informací a uchovávání těchto informací v souladu s celním kodexem Unie.